

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935

Péntek, 1935. február 8.
31. szám.

Súlyos bírálatot mondott Gyárfás Elemér a cenzuráról a szenátusban

„A cenzura magatartása nemcsak a polgári szabadságot, hanem az állam érdekeit is súlyosan sérti.” — Interpelláció a román helységnevek kötelező használata miatt — „Ezt a kérdést törvényes úton kell rendezni, nem egyéni intézkedésekkel” —

Az Aradi Közlöny kicenzurázott cikke a szenátus asztalán

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Argetoianu válaszol Platreanunak, a belföldi kölcsön-javaslat előadójának és kijelenti, hogy a közadósságok törlesztése-rovatban egyetlen összeg sem szerepel, amely az ő pénzügyminisztersége idejéből származik. Ezután a bankok által levont jutalékok összegéről beszél. Nistor új erdő-törvényjavaslatot tesz le, amely nemzetvédelmi szempontból rendezi ezt a kérdést, majd Madgearu tiltakozik a vita során ellene elhangzott vádak ellen. Banescu bejelenti, hogy a Tischler-pör idején Armand Calinescu, aki döntőbíró volt, 500 ezer lej, míg Pop Jon 750 ezer lej honoráriumot vett fel. Potarca, aki akkoriban földmivelésügyi miniszter volt, kijelenti, hogy Calinescu írásban jelentette ki, hogy nem reflektál honoráriumra. Ciolac cuzista a Vlasamegyében történt csendőr-erőszakoskodások kérdését teszi szóvá. Lepadatu nemzeti-parasztpárti a constantamegyei iskolai szállításokkal kapcsolatosan kijelenti, hogy visszaélések történtek. Több kevésbé fontos interpelláció után Serdici nemzeti-parasztpárti a külkereskedelem kérdését teszi szóvá és leszögezi, hogy a kontingentálási rendszer súlyos helyzetet teremtett.

— Önök megígérték ünnepélyes módon, — mondotta a kormánypárt felé, — hogy megszüntetik a kontingentálást.

A külkereskedelem súlyos helyzete

Emlékeztetbe idézi Assan államtitkár erre vonatkozó nyilatkozatát és ugyanezt megígérte Constantin Georgescu alminiszter is. Az ügyben szóváltás keletkezik Leon és Madgearu között, majd Serdici folytatja beszédét és rámutat külkereskedelmünk súlyos helyzetére.

A szenátusban Jecheanu biztosítékot kér arra, hogy Vlasamegyében a választások szabadok lesznek. Valer Pop igazságügyminiszter közli, hogy a kormány erre vonatkozólag megfelelő rendeleteket léptetett életbe. Ceruleanu a pénzügyminisztérium munkáját, Pan Halipa pedig az állampolgárság elnyerésére vonatkozó eljárást kritizálja, majd Vaitoianu tábornok kéri, hogy a nyugdíjazott tisztek családjának utalják ki pontosan a nyugdíjukat. Mumuianu kéri a filmcenzura szigorítását, majd Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor szólal fel.

Gyárfás előljáróban leszögezi, hogy a Ma-

gyar Párt a speciális rendelkezésekről szóló törvényjavaslatok ellen szavazott s ezek közé tartozott a cenzurára vonatkozó rendelkezés is. A cenzura magatartása a kisebbségi és főként a magyar lapokkal szemben, minden mértéket meghalad és

nemcsak a politikai szabadságot, hanem az állam magasabb érdekeit is súlyosan sérti.

Rámutat arra, hogy újév előtt politikai beszédet tartott Gheorgheniben, ugyanolyan értelemben, mint ahogyan január 29-ikén a szenátusban beszélt. *Ahol beszédét megtapsolták a főbbségek.* A cluj-i magyar lapok teljes egészében leközölték ezt a beszédet, amely a megértés szellemében hangzott el. Ugyanakkor azonban az oradeai cenzura egyes, teljesen ártatlan részeket törölt.

az aradi cenzura pedig más részeket tiltott le.

Volt olyan vidéki város, ahol azokat a részeket is törölte a cenzura, amelyeket az *Universul* maga idézett, *sőt a timisoarai cenzura három napra betiltotta a Temesvári Hírlapot, amiért ezt a beszédet leközölte.* Egy olyan beszédet, amelyet a legjobb szándékkal mondott el és

Jövő hét elején a parlament elé kerül a Skoda-jelentés

Bucurestiből jelentik: A liberális párt néhány fiatal tagját, Bentoiu képviselővel együtt, Bratianu Dinu pártelnök tanácskozás végett meghívta lakására. A kormánypárt elnöke bejelentette, hogy

a Skoda-ügyben elkészült jelentés hétfőn, vagy legkésőbb kedden a parlament elé kerül.

Bratianu Dinu határozottságot kért a képviselőktől a Skoda-jelentéssel való eljárásban és arra kérte őket, hogy a jelentéssel száz százalékosan azonosítsák magukat. Az elnök ugyosztotta be a képviselőket, hogy mindegyik a jelentés egy-egy következtetését támassza alá beszédében. Bejelentette a pártelnök azt is, hogy a vita végén ő is felszólal.

A pénzügyminisztériumban egyébként ma konferenciát tartottak, amelyen a belföldi iparnak a szükséges devizákkal, valamint nyersanyagokkal és félgártmányokkal való ellátásának kérdését vitatták meg. A konferencián úgy határoztak, hogy mindaddig, amíg

amelyért teljes felelősséget vállal.

— Itt egy másik eset — folytatta Gyárfás. — január 13-ikán Aradon voltam, ahol szövetkezeteink gyűlésén elnököltem. Ez alkalommal nyilatkozatot adtam az Aradi Közlöny-nek, amelynek kérdéseire a kisebbségi tanácsok helyzetét röviden ismerttettem. Teljesen pontos adatok alapján, minden szuverenitástól és politikai színezet-től mentesen. Ezt a nyilatkozatot, amelyet a cenzura törölt, itt eredetiben leteszem, hogy bebizonyítsam, milyen hozzánemérettel végzik abban a városban a cenzurát.

A cenzura illetékessége

A továbbiakban elmondja, hogy a cenzura a magyar lapoknak közzétételét adott ki és kötelezte azokat a román helységnevek használatára, ami már túlhalad a cenzura jogain.

Ezt a kérdést törvényes úton kell rendezni, nem pedig egyéb intézkedésekkel.

Ez a kérdés teljesen a kormány hatáskörébe esik. Kéri a belügyminisztert, közölje, kívánja-e a lapoknak, valamint főképpen a cenzoroknak tudtára adni azokat a kérdéseket, amelyeknek közlése nem engedhető meg, ugyanakkor megtiltva a cenzoroknak, hogy a jövőben olyan kérdésekhez nyuljanak, amelyek nem veszélyeztetik azokat a problémákat, amelyeket a kormány különleges módon védeni akar. Kérdést intéz a miniszterhez, fenntartja-e a parlamentben kifejtett álláspontját, amely szerint a pártvezérek nyilatkozatait, amelyekért az illetők teljes erkölcsi és büntető felelősséget vállalnak, kivészi a cenzura hatásköréből. Főként a vidéki cenzorokból? Kérdezi, kívánja-e a belügyminiszter ilyen értelemben utasítást adni a cenzoroknak és elismeri-e, hogy a cenzura nem illetékes bizonyos ortográfiát és nomenclaturát a lapok számára előírni és végül hajlandó-e mindezeket a rendszabályokat betiltani? Az interpelláló után az új büntetőtörvény-javaslat tárgyalására tértek át.

Manolescu-Strunga kereskedelemügyi miniszter nem érkezik haza, újabb intézkedéseket nem léptetnek életbe. Ezt a határozatot azért hozták, mert a nyersanyagok biztosításának kérdése elsősorban azoktól a tárgyalásoktól függ, amelyeket a kereskedelemügyi miniszter külföldön folytat.

Manolescu-Strunga londoni tárgyalásai

Londonból jelentik: Az angol kormány Manolescu-Strunga tiszteletére a Carlton szállodában bankettet adott. A bankett végén Sir Runciman angol kereskedelmi miniszter meleg szavakkal üdvözölte Romániát és Manolescu-Strunga minisztert. Beszédét a következő szavakkal végezte: „Éljen Károly király és Románia”. A vacsorán résztvettek az angol politikai élet előkelőségei és a román követség tagjai.

Bucurestiből jelentik: Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter Londonból telefonon közölte eddigi tárgyalásainak eredményét. A tárgyalások arról folynak, hogy az állam a petro-

leumjárdékokból befolyó évi 400 millió lejes jövedelmét átruházná az angol hitelezőkre, akik 2 millió font sterlinget követelnek a romániai kereskedőktől.

Az iparügyi minisztérium a következő hivatalos közleményt adta ki: Azok a hírek, amelyek

egyek lapokban arról jelentek meg, hogy az új import-export rendszert csak Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszternek külföldi utjáról való visszatérése után képtetik életbe, nem felel meg a valóságnak. Az új rendszerről szóló dekrétumot az uralkodó már aláírta és az legközelebb életbelép.

A német extrónörökös titokzatos tárgyalásai Hitlerrel

Vilmos excsászár állítólag súlyos anyagi gondokkal küzd — Németország nem működik együtt a szovjettel

Párisból jelentik: A francia lapok nagy többsége fenntartás nélkül Flandin miniszterelnök és Laval külügyminiszter londoni megállapodásainak sikerét elismerik. A lapok a Londonban kötött egyezményt a francia biztonsági politika teljes győzelmének minősítik. Csak néhány lap van, amely továbbra is ellenkező álláspontot hangoztat. Így a Quotidien írja, hogy a londoni tanácskozások Németország győzelmével végződtek. A Barthou-féle emlékezetes jegyzék, amely érvényben akarta tartani a versaillesi békeszerződés minden egyes pontját — írja a lap — most érvényét veszítette. Meg kell állapítani, hogy Németország nagyobb sikerre már nem is számíthatott.

A Figaro-ban Wladimir Dormeston ír nagyobb vezércikket a mostani helyzetről és szintén nincs meglepedve a Londonban kötött megállapodásokkal. Azt írja cikkében, hogy óvakodni kell a franciáknak minden bizakodástól, mert még sok akadály forog fenn és még sok zátonyot kell majd elkerülniök.

A német kormány hivatalos állásfoglalása

Az Intransigeant berlini jelentése szerint a német kormány hivatalos állásfoglalása a londoni egyezményvel szemben megtörtént és az alábbiakban foglalható össze:

1. A német kormány azon a véleményen van, hogy Németország nem csatlakozhat

olyan egyezményhez, amelyben a szovjet is résztvesz. Varsó e kérdésben osztja Berlin felfogását.

2. A dunai egyezmény tervét a német kormány kedvezőbben itéli meg, nincsen szándéka beavatkozni Ausztria belügyeibe, de biztosítékot kér arra, hogy Olaszország, vagy más állam sem avatkozik bele abba.

3. Németország hajlandó csatlakozni a légvédelmi egyezményhez, de teljes egyenlőséget kíván.

4. A Genébe való visszatérésről csak akkor lehet szó, ha a fenti pontokra nézve a megegyezés már létrejött.

Ugyancsak az Intransigeant jelenti, hogy Köszter párisi német nagykövet tegnap elutazott Berlinből Párisba és magával vitte a londoni egyezményre vonatkozóan a német kormány kérdéseit.

Rómából jelentik: A német és a francia szakértők, akik napokon keresztül Baselen a függőben levő saar-vidéki kérdéstről tárgyaltak, ma Rómába érkeztek. A szakértők azért jöttek, hogy itt bemutassák a saar-vidéki hármass bizottságnak eddigi munkájuk eredményét. Politikai körök véleménye szerint minden kilátás megvan arra, hogy a hármass bizottság jóváhagyja a szakértők megállapodásait és azután már semmi akadályja nem lesz annak, hogy március 1-én a Saar-vidékének átadása minden nehézség nélkül megtörténjen.

Baselből jelentik: A Saar-vidéki kérdés rendezése ügyében folyó tárgyalások tegnap több szakaszban megegyezésre vezettek. Ruffe, a francia küldöttség vezetője már elutazott Rómába, hogy Aloisi báró elé teriessze a megegyezés szövegét. Ennek értelmében Németország március 1-én átveheti a Saar-vidéket. A nemzetközi csapatok rövidesen megkezdik kivomulásukat. A hollandok február 16-án, a svédek február 18-án, az olaszok február 19-én és 20-án, végül az angolok február 20. és 27. között hagyják el a Saar-vidéket.

Az excsászár vissza akar térni Németországba

A Newyork Herald párisi lapjában tegnap az a hír jelent meg berlini jelentés alapján, hogy Hitler német birodalmi vezér magához kérte a volt német trónörökösöt és vele a francia—angol egyezményről tanácskozott. Ezzel a kihallgatással kapcsolatban a párisi lapok délutáni számai arról az értesülésről adnak hírt, hogy politikai és diplomáciai körökben egészen másként itélik meg a tanácskozás tárgyát. Az egyik verzió szerint a volt trónörökös azért járt a birodalmi vezérnél, hogy benyújtja katonasorban levő fiainak és első sorban legidősebb fiának kérelmét, hogy vegyék fel őket a német birodalmi hadseregbe. A másik verzió szerint pedig a volt trónörökös azért járt el Hitlerrel, mert panaszt akart tenni apja, Vilmos volt német császár nevében a birodalmi vezérnek. A volt trónörökös ugyanis nemrég felkereste apját annak legutóbbi születése napján és ekkor megtudta, hogy az excsászár és környezete súlyos anyagi viszonyok között él. A volt császárnak ugyanis nagy anyagi nehézségeket okozott a legutóbb kiadott német devizarendelet és emiatt nem tud hozzájutni németországi vagyonának jövedelmeihez. Vilmos excsászár állítólag kijelentette, hogy abban az esetben,

ha a német kormány nem tesz könnyítéseket az ő érdekében a szigorú rendeleteken, akkor kénytelen lesz doornai udvartartását felosztatni és Németországba visszatérni.

A monicói hercegnő

Írta: HELTAI JENŐ

Nem volt egészen fiatal már, amikor megismerkedtem vele, de enyhe hervadásának finom őszi bájában kívánatosabb volt sok fiatal nőnél. A párisi mulatókban monicói hercegnő néven ismerték; a Monico nevű montmartrei táncoklárról nevezték el, annak volt legszökebb és legállhatatosabb vendége. Ott ült minden éjjel, többnyire egyedül, ritkán táncolt és nagyon megválogatta kívül álljon szóba. Mintha vigyázott volna arra a hercegnői rangra, amellyel a pincér-humor megtisztelte. Megvacsorázott, lassan, óvatosan megivott egy-két pohár pezsgőt és félig lehunytt szemmel álmosan, bágyadtan hallgatta a vad muzsikát. De lehunytt szeme alatt alighanem éberén figyelt; olykor-olykor fölnezett és elmosolyodott örvendezőn, gyermekesen, édesen. Szép mosoly volt, talán azért olyan szép, mert céltalan volt és senkinek se szólt. Aféle gazdátlan levél volt, amelyet az ismeretlen földadó cím nélkül küld ki a világba, a posta nem tudja kinek kézbesítse.

Kis magyar lányok is táncoltak a Monicóban. Piros csizmában, zsinóros huszárnadrágban és bokorugró szoknyában ropták a ritkabuzát. Számuk után hébe-hóba letelepedtek asztalomhoz, elpanaszolták gondjaikat és bajaikat, sokát ettek, édeséget és gyümölcsöt csipegettek, cigarettát zsák-mányoltak, kis magyar verebek messze idegenben, panaszkodásuk is verébsipogás volt csak. Babonásan tisztelték a monicói hercegnőt, sokat tudtak és még többet meséltek róla... nagyon gazdag, fömöntelen ékszere van, az a hatalmas gyöngysor sok százezer frankot ér, csupa igazgyöngy, még éjjel se vezi le a nyakáról. Három liter gyűrűje van, karkötője, fülbevalója, rubinttal és briliáns-sal kirakott kis órája a hét minden napjára más, sok drágaköve még foglalatlan. Ahogy ott ült a gőzös és füstös lármban, a villanylámpák tarka tűzében diadémmal a fején, vakító kézzel és szikrázó füllel csakugyan hercegnő volt.

Egyszer kedves kíváncsisággal rámosolygott, én udvariasan meghajoltam, ő bólintott a fejével. Azután rendszeresen köszöntöttük egymást. De ez volt minden.

Amikor a táncosnőktől megtudta, hogy más-

nap elutazok, üzent velük: várjam meg a mulató előtt. A mulatóhoz közel lakott, komor nagy palota földszintjén. Gyalog mentünk a hűvös tavaszi éjszakában. Belém karolt és úgy simult hozzám, mintha védelmet várna tőlem:

—Maga holnap elutazik? Én is holnap utazok Monte Carloba. Olyan régóta nézegetjük egymást, illik, hogy ezen az utolsó éjszakán végre beszélgessünk egy kicsit.

—Maga nagyon kedves. Hol tanulta ezt a gyönyörű mosolyt?

— Örököltém. Anyám színésznő volt. Hires színésznő.

Mikor lakásának a kulcsát a zárba dugta, belülről tompa morgás felelt a neszre.

— A kutyáim! — magyarázta a hercegnő.

— Kutyát tart?

— Két vérebem van. De azok nem morognak. Ez Brandy a skót juhászkutya.

A sötét előszobában fojtó nehéz szag csapta meg orromat, állati kigőzölgések meleg párája. A hercegnő megfogta a kezemet:

— Vigyázzon, rá ne lépjen!

Nem értem rá arra, hogy megkérdjem mire vigyázzak, mire nem szabad rálépnem. Mozdulatlanul vártam, amíg kigyul a villany. Akkor láttam, hogy az előszobában egy kis állatsereglet pihen. négy kutya, ugyanannyi macska, egy angora is, két majom, egy mókus, rengeteg madár, közte egy nagy fehér kakadu. Kutyák, macskák, majmok szabadon együtt a legnagyobb egyetértésben és barátságban. Amikor a kakadu meglátott, félrefordította a fejét és nyájasan azt mondta:

— Jóestét, jóestét!

Megemltem a kalapomat:

— Jó estét, te kedves, udvarias madár!

A hercegnő nevetett:

— Ó, nagyon udvarias.

— De minek magának ennyi állat?

— Szeretem az állatokat. És mindig egyedül vagyok.

— Én is szeretem az állatokat. De a kellő helyen. Meg is mondtam a hercegnőnek. Egy kicsit megsértődött. Azután megtoldotta a mondatot egy kis magyarázattal:

— Meg azután félek is. Ez a testőrségem.

— Hát ma este ne féljen. Van nálam revolver. Nyomban meg is bántam, hogy ezt mondtam.

A hercegnő szemében egy kis gyanakodás villant meg. De rögtön el is ült. Bementünk a szalonba. A hercegnő egy nagy karosszékre mutatott:

— Üljön le. Főzők magának feketét és egy kicsit rendbehozom magamat.

Ezzel eltűnt a hálószobában. Az ajtót becsukta maga mögött. Azután halk kattanás. Megfordította a zárban a kulcsot, magára zárta az ajtót.

Rágyújtottm, egy kis ideig csöndesen, türelmesen vártam. Körülnéztem a szalonban, a butorozott lakás közismert, rideg francia szalonjában, amely XVI. Lajos óta nem változott: a kandallón üvegbúra alatt az aranyóra, a falon két gáláns metszet, Hídeg és fagyos volt minden, a hálószobában csönd, odakint hajnalodott már. A fekete kékett. A szöke is. Ellenben az előszoba nyitott ajtaján beszivárogtak a szalonba az állatok. A kutyák, a macskák, a két majom. A kutyák bizalmatlanul szaglászta körül. A macskák leültek a szőnyegre s titokzatos szemükkel mereven bámultak rám. A kékszemű angora ásított. Az egyik majom felugrott az asztalra, onnan vicсорította rám a fogát. A másik nesztelen ugrásokkal surrant keresztül a szobán, nem vett tudomást rólam. Nevelésesnek és butának láttam a helyzetet, fáradt voltam, fáztam is. Felugrottam és kopogtattam a hálószoba ajtaján. A hercegnő nem felelt. Csönd volt körülöttem, csak az állatok szuszogtak halkán. Megértettem, hogy vége a kalandnak. A hercegnő elsáncolta magát, attól félt, hogy megölöm és kifosztom.

Akkor megszólalt a Sacré-Coeur harangja. Hajnali 5 óra volt. Fejembe nyomtam kalapomat és lábujjhegyen, óvatosan az előszoba felé indultam. Nyomomban mint valami ünnepi, de egyuttal fenyegető kíséret is a négy kutya, a négy macska és a két majom. Az előszobában a mókus örülten forgolódni kezdett kalitkájában, a sok madár halkán csipogott. Kinyitottam a lakás ajtaját, megcsapott a lépcsőház hűvös levegője, nagy lélegzettel szivtam be. És akkor mögöttem, messze valahonnan két forró cuppantást hallottam és egy lágy hang bájos kacagással röpitette felém ezt a három kedves szót:

— Jó éjszakát, drágám.

Valaki elbucszott tőlem. Nem a hercegnő. A kakadu.

Megkegyelmeztek

az egykori iugoszlv „Fekete Kéz“-társaság é.ö. ben maradt tisztjainak

Belgrádból jelentik: Politikai és katonai körökben nagy felünést keltett, hogy a kormányzótanács megkegyelmezett *Tukovics* volt ezredesnek és *Venics* volt alezredesnek, az emlékezetes szaloniki-i nagyszabású bünper még két életben levő elítéltnének. A két magasrangú volt szerb katonatiszt annakidején *tagja volt a hírhedt fekete-kéz társaságnak, amelynek elnöke Dimitrovics ezredes volt*, aki tulajdonképpen az 1914-es sarajevói drámának, amely megindította a világháborút, volt kitervelője. Ebben az időben *Dimitrovics* őrnagyi rangban teljesített szolgálatot, de később ezredessé nevezték ki, azután pedig 1917-ben megalakította a fekete-kéz című összeesküvő társaságát, amely minden áron békét akart kötni az akkori központi hatalmakkal és *Sándor akkori régensherceg ellen merényletet készített elő*. Az ezredes 1917. év nyarán Szalonikiben 11 társával együtt elfogták. *Dimitrovicsot* kivégezték és öt halálra ítélt társának büntetését életförtvigliani fevvházra változtatták át. A békekötés után ezek is kegyelmet kaptak s szabadlábra helyezték őket. Ezek között volt *Tukovics* és *Venics* is, akiket nem vettek vissza a hadseregbe mostanáig, míg most visszakapták polgári rangjukat és nyugdíjakat.

Meggyilkolta és feldarabolta barátját egy bucuressli-i munkás

Bucurestiből jelentik: A Calea Victoriei 170. szám alatti ház padlásán egy ott dolgozó asztalosmunkás *összedarabolta és zsákbavarrt holttestet talált*. A rendőség a zsák nyomán csakhamar kézrekerítette a gyilkost. Megállapították, hogy az áldozatot *Negrea Nedelcu*-nak hívják, akinek még két álneve volt, foglalkozására nézve cipész és kollegája gyilkosának, *Paunescu* Marinnak, aki töredelmes vallomást tett.

Ma délelőtt a rendőség rekonstruálta a Calea Victoriei-n elkövetett bűntényt. A gyilkost, *Marin Paunescu*-t a rendőségi autón vitték a helyszínre és bekisérték a Zoltán-féle vulkanizáló-műhelybe, ahol tegnapig dolgozott. A gyilkos elmondotta, hogy már régebben összeveszett *Nedelcuval*, az áldozattal, aki december 24-ikén elvitte az ő kabátját. Megleste *Nedelcu*-t, mert meg akarta bosszulni magát. Ezután megmutatta, hogyan követte el a bűntényt és vitte fel a holttestet a padlásra, ahol rongyokkal takarta be.

KERPEL könyvtár vezet! Havi díj 40 lej.

Öngyilkos lett

egy nyugalmazott aradi vasutas

Hollan találták az udvaron a ház lakói — Ez az ötödik öngyilkosság ezen a héten Aradon

A héten valósággal járványszerűen lépett fel Aradon az öngyilkosság. Ez a tragikus széria a hét elején kezdődött két halálos öngyilkossággal. Két nap múlva ismét két öngyilkosság történt, míg az elmúlt éjszaka az ötödik öngyilkost találták halva *Gradisten*-en.

Az ötödik öngyilkos *Takács Imre* 65 éves nyugalmazott vasutas, aki *Gradisten*-en, a Str. Fiului 42. szám alatt lakott. Az idős embert ma reggel a ház lakói az udvaron találták holtan. A megdöbben szomszédok biztosra vették, hogy a szerencsétlen ember az éj folyamán rosszul lett és segítségért ment le az udvarra, ahol azután összeesett és orvosi segély hiányában meghalt. Ilyen értelmű jelentést is tettek a rendőségen, ahol azonban nyomban megállapították, hogy *Takács Imre nem természetes módon halt meg*.

Hóban és hidegben

NIVEA érdes bőr ellen

Ez az időjárás megköveteli a bőrnek különös megóvását. Ezért védekezzék! Minden este — de nappal is, mielőtt a szabadba kimenne — arcát és kezét Nivea-creme-vel dörzsölje be. Így az Ön bőre sima és bársonyos marad, és azt a gyöngéd és finom kinézetét kapja, amit a fiatalságnál úgy megszodálunk. Nivea-Creme nappali és éjjeli krém egyaránt.

NIVEA-CREME: Dobozokban Lej 16.00-72.00 / Tubusokban: Lej 30.00, 45.00
BEIERSDORF & Co., S. A. R. BRAŞOV

Leülte egyéves börtönbüntetését, majd rehabilitálását kérte az aradi betegsegélyző pénztár volt könyvelője

Az aradi törvényszék u'rafelvételt rendelt el *Suciu Octavian* bünpörében — Szakértő vizsgálja fölül a munkásbiztosító pénztár regisztereit

Egyéves börtönbüntetésének kitöltése után, újból a bíróság előtt állott *Suciu Octavian*, az aradi munkásbiztosító pénztár volt főkönyvelője, aki most akaria beigazolni a bírói fórumoknak, hogy ártatlanul ítélték el. Az ügy előzményei még 1931-re húzódnak vissza, amikor nagyarányú sikkasztás pattant ki az aradi munkásbiztosító pénztárnál. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a pénztár egyik inkasszánsa esztendőök óta manipulál a beszedett pénzekkel és körülbelül 420 ezer lej használt fel a maga céljaira. Az ügybe belekeveredett *Suciu* is, akit azzal vádoltak, hogy elősegítette az inkasszáns sikkasztásait, sőt egy nyugtakönyvet is adott át neki, amelyet nem vezetett be a regiszterbe. A sikkasztó inkasszáns kihallgatása alkalmával azt állította, hogy egyezben tízezer lej adott kölcsön *Suciu*-nak, akinek nem monddta meg, hogy ez az összeg sikkasztott pénzből származik. Amikor közelgett a rovancsolás, visszakérte a pénzt és közölte, hogy nem tud elszámolni, ha a tízezer lej vissza nem kapja. *Suciu* kijelentette, hogy a kölcsönzött összeget nem adhatja vissza, majd a főkönyvelő az inkasszáns kérésére egy nyugtakönyvet adott át, amelyet nem vezetett be a regiszterbe. A vizsgálóbírónál *Suciu* is bevallotta ezt és ez a vallomás támasztotta alá a törvényszék későbbi ítéletét is.

Hosszu vizsgálat után a bünpör az aradi törvényszék elé került, mely a pénzbeszedőt 3 évi, *Suciu*-t bünrészességért egy évi börtönre ítélte. Az akták fellebbezés folytán megjárták az összes fórumokat, mindegyik azonban megerősítette a törvényszéki ítéletet és a két elítéltnék be kellett vonulnia az aradi ügyészség fogházába, hogy büntetését kitöltse.

Suciu Octavian az egy év kitöltése után beadványt intézett az aradi törvényszékhez, amelyben újrafelvételt kért perében.

Leszögezte beadványában, hogy leülte a rá-mért büntetést, most azonban rehabilitálást akar és módot arra, hogy bebizonyítsa, nem segítette elő az elítelt társa sikkasztásait.

A törvényszék rövid tanácskozás után kimondotta, hogy

helyt ad a revíziós kérelemnek, elrendeli a tanúk kihallgatását, valamint a szakértő kiküldését.

Állást foglalt

a francia külügyi bizottság a budapesti Rákosi-per ügyében

Párisból jelentik: Feltűnést keltő határozatot hozott tegnap a francia Kamara külügyi bizottsága. A bizottság ülésén *Longuet* szocialista képviselő, aki *Marx Károly* leszármazottja, határozati javaslatot terjesztett elő, amelyet a külügyi bizottság egyhanguan elfogadott. A javaslatban a bizottság felhívja a francia kormány figyelmét a Budapesten folyó *Rákosi-perre* és leszögezi, hogy ez a per beleütközik a trianoni békeszerződés 76-ik pontjába, amennyiben olyan politikai eseményekre vonatkozik, amelyek a békeszerződés ratifikálása előtt játszódtak le. *Felszólítja a kormányt, hogy tegyen jelentést a budapesti francia követ útján a magyar kormánytól ebben az ügyben tett lépéséről*.

Budapestről jelentik: A magyar sajtó körében nagy visszhangot keltett, hogy a francia kamara külügyi bizottsága határozatot fogadott el a Budapesten folyó *Rákosi-per* ügyében. A sajtó mindenekelőtt azt nehézményezi, hogy egy bírói ítélet előtt álló ügybe avatkozik bele a határozat. Az *Uj Nemzedék* szerint a javaslatnak a külügyi bizottságban történt elfogadása a trianoni békeszerződés félremagyarázásán alapszik. A hivatkozott 76. szakasz csak olyan politikai tevékenység számára mentesít bünmentességet, amely a világháborúval, a békekötéssel és az utódállamok kialakulásával kapcsolatos. Ez a szakasz azonban semmiesetre sem intézkedhetik a kommunista üzelmekről.

CORSO — MOZGÓ

MA, pénteken

5, negyed 8 és negyed 10 órakor

A Budapesti Vigszínház nagysikerű darabja pazar kiállítással.

LIL DAGOVER csodás alakítása:

Egy asszony, aki tudja mit akar

Adolf Wohlbrück, Maria Behling, Hans Junkermann, Anton Edthofer, Kurt Wespermann, Werner Finek.

CONSUM-tagok részére kedvezményes bérletfizetések

Paál Jób
RIPORT-
REGÉNYE

láthatatlan birodalom

A játékaszinók kozákjai

A »flóta« — Találkozásom az utolsó idők legnagyobb hamiskártyásával, az egykori pesti szeparé-pincérrel — A »cündolás« — A rulett és bakk szélhámosairól — A nagy sipisták udvara és cinkosai — Gottlieb Artur »nagyvállalkozó és bankár« bankot ad...

(21)

(Copyright by Jób Paál. Utánnomás tilos.)

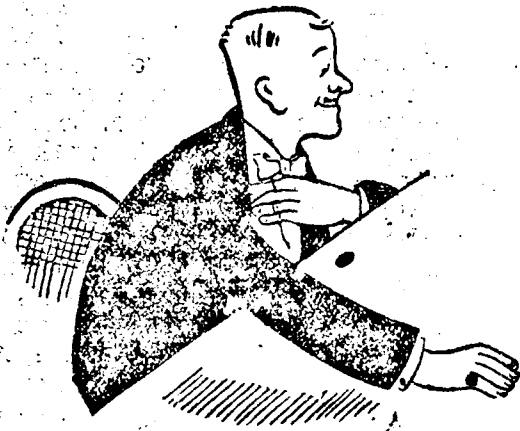
Husvét előtt, amikor legnagyobb a forgalom az adriai fürdőhelyeken, elegáns, feketére lakkozott Hispano Suiza áliott meg a Quarnero öblében a Jegelőkelőbb hotel előtt. Livrében volt a soffőr. Hárman szálltak ki a kocsiból: egy ragyogó szépségű hölgy, — csak franciául beszélt — egy kopaszodó ur és egy ismert pesti mérnök-vállalkozó. A kopaszodó ur a bejelentőlapra azt írta: „Gottlieb Artur, nagyvállalkozó és bankár nejével Bécsből”. Apartementet béreltek és este a legkifogástalanabb eleganciával jelentek meg a bárban. A hölgy dekoltált toilettjéről leritt, hogy a legjobb párisi szalonban készült.

D'Orsay-ihata szállt körülötte a parketten.

Két nap múlva ők voltak a fürdőhely sztárjai.

A hölgy különösen szívesen kötött barátságot idősebb, gazdag urakkal...

Harmadnap elmesélte, hogy a szomszéd fürdő-

A „nyakkendősen gentleman”, aki nyakkendőjéből ejti ki a zsetont...

helyen esténként bakk-csaták folynak. A társaság kirándult. Gottlieb ur és a hölgy unotian dobáltak apró bankjegyeket az asztalra. Vesztek. Másnap elmentek újra. Vesztek megint. De már sokkal nagyobb volt a szívtjük. Ismeretlen urak is ott sűrűlödtek a tengerparti hotel különszobájában az asztal mellett. Gottlieb ur megismert közülük néhányat. Maga mesélte: — „Az a monoklis a fiatal Königswarter gróf, a másik pedig az osztrák nemzeti bank elnökének a fia”.

Ilyen társasághoz nem férhet kétség...

Gottlieb ur maga hozatott új kártyákat. Sajátkezüleg bontotta fel és amikor háromszor, vagy négyszer veszített, ő ült a bankba. Tízezer lírával adott bankot és — nyert. Nyert másodszer is. Egy milánói vállalkozó — egyik hódolója a szöke démonnak — erre halmozni akarta a tétjét. Gottlieb ur mosolyogva mondta: „minden tétet tartok!” Megint nyert. A milánói már hatvannyolcezer lírát veszített. Gottlieb barátai „Königswarter gróf és a Nemzeti Bank elnökének a fia” szintén vesztek. De nevetve fizették be a tétüket. És Gottlieb ur nyert negyedszer, ötödször és nyert nyolcadszor is...

Kellett nyernie, hiszen a „frissen bontott csomagokban” — flóta volt...

Flótának hívják a hamisjátékosok birodalmában az előre összerakott csomagokat. Baccaratban, vagy chemin de fer-ben összeraknak hat nyolc nyerő coup-t és belecsempészik azt a „koporsóba”, ahonnan a kártyákat előszedik. Ahova sikerül

egyszer egy flótát becsempészni, ott minden játékost kifosztanak.

„Gottlieb ur reggel elutazott. Elutazott vele „neje” is. És eltűntek a „Königswarter gróf” meg a többiek. Csak az ismert pesti mérnök maradt ott ötvenezer lírával könyvében. Az érdeklődőknek elmondotta, hogy Firenzében ismerkedett meg „Gottlieb bankár urral, — talán inkább a szöke hölgygel — és szívesen fogadta invitálásukat: tegye meg velük együtt az utat az adriai fürdőhelyre.

A kifosztott játékosok közül néhányan aztán érdeklődni kezdtek. Egy sürgöny Pestre elegendő volt annak megállapítására, hogy Gottlieb ur az utolsó idők legnagyobb hamis játékos. San Moritzban le volt tartóztatva, Hamburgban körözleletet adtak ki ellene. Fotografiája a francia Rivierán ott van a kaszinók „albumában”. Valamikor szeparé-pincér volt Pesten, aztán avanszált: üzletvezető lett az egyik oktogontéri kávéházban, amely azonban tönkre ment. Évek óta a fürdőhelyeket járja és — minden évben akad egy hasonló sikeres „partija”. Ugy mesélik, hogy az adriai fürdőhelyen fél millió líránál többet nyert...

De nagy az „üzleti költsége”, aminthogy ma már minden sipista felette nagy rezsisel dolgozik.

Ehhez a rezsihez tartoznak: a hölgy, — akinek elegánsnak kell lenni — a cinkosok hadserege, az előkelő hotelben való tartózkodással járó jelentős költségek, valamint a reprezentáció sok ezeres kiadásai.

A Gottlieb esetében — amelynek magam is tanuja voltam — benne van a mai kor hamisjátékosának egész portréja.

Ezek a hamisjátékosok kétségkívül mesterei a „keverésnek”, a „leemelésnek”, nem riadnak vissza egy kis „cinkeléstől” sem, de igazi elemük a — flóta. Megfigyelőképességük, emberismeretük felette nagy és fizetett cinkosokat tartanak a nagy világfürdőben csak azért, hogy ez jelezze nekik, ha megérkezik a „nagy balek”. Speciálisták vannak közöttük, egyiknek specialitása a bakk, a másikat apóker, a harmadiknak pedig trente et quarantához, vagy écarté-hoz „ért”. Ma már nyomtatott könyvek foglalkoznak azzal a problémával, hogyan kell összerakni a flóta csomagját. Külön szervezet intézi a megjelölt, vagy előre összerakott kártyáknak a kaszinókba, klubokba való becsempésését.

A „női hajszál” — régi trükkje a kaszinók kozákjainak.

Persze itt mindig csak társaskörökről, vagy titkos kaszinókról lehet szó, mert a nagy nemzetközi játékbankok rendőreinek a szeme a leg-

kisebb gyanút is felfedezi és a gyanús ember a legelső vonattal „elutazik”.

Külön művészet a „cündolás”. A hamisjátékosok birodalmában a „megértés nyelvét” hívják így. A kibicék — valamennyi cinkostárs — előre megbeszélte jelekkel adja tudtára a „mesternek”, hogy például a pókernél, vagy bakk-nál mire vág a partner. A monokli megtörülése, a rákönyöklés az asztalra, cigarettagyújtás, ártatlan megjegyzés, hogy „milyen nedves ma ez az átkozott cigarettá”, vagy hogy „holnap megint visszatérek a Gianac-lisra”, a nadrág bugjának kisimitása, orrtörés, az orr megvakarása, „pincér, hozzon egy pohár vizet!”, „Mit szól kegyelmes uram Mistinguett-hez?”, a cigarettatárca kétszeri becsapása, keresztelés a zsebben: ezek mind, mind előre megbeszélte jelek, amiből a partner megtudja, hogy a „pali négyre vágott”, vagy hogy pókernél a „balek blöfföl és nyugodtan megállhatsz két hideg ászral”. A cündolásnak nincsenek állandó szótára, a nyelvnapról-napra új formákat produkál, a tegnapi „halandzsát” ma már nem lehetne elővenni, mert rájönne a „pali”.

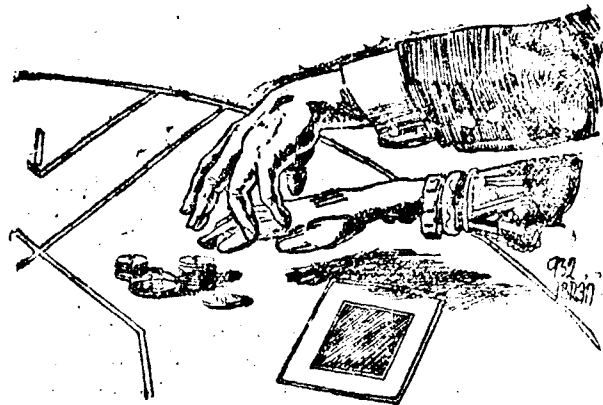
Külön osztályba tartoznak aztán a játékaszinók sipistái. Ezek rendszerint tehetségtelen kezdők és az első esetben leégnek.

Külön specialisták:

A „kis szórakozott”, aki ott ül a rulettasztalnál és mialatt kihirdetik az eredményt, gyorsan odátol még egy zsetont arra a színre, amely nyert és amely a könyökénél van.

A „nyakkendősen gentleman”, akít Zoppotban lepleztek le. Ez a nyakkendőjébe erősítve hordozta zsetonjait. Amikor a golyó már megállt, átnyúlt az asztalon és „pardon tévedtem” felkiáltással húzta vissza a balját, de jobb keze megrántott egy zsi-

AZ ENYÉM A TÉT!

„Enyém a tét...” mondja a kaszinó kozákja és nyul az idegen tét után...

nórt és a nyakkendőből kicsuszott a zseton a vörösrre, amely nyert.

A „női hajszál”. Régi trükk. Badenben magam is tanuja voltam egy ezzel próbálkozó hölgy leleplezésének. Tíz schillinges zseton aljára viaszszal női hajszál van ragasztva és vesztes esetén a zseton visszacsuszik a félhez.

A „zsetontoló”, aki amikor sok egyforma zseton fekszik valamely szimpla sanszon — feketén, vörösen, páratlanon, alacsonyon — a golyó pörgése közben odanyul és az egyik zsetont egy másik sanszra tojja. Ha nyer: nem veszik észre, mert hiszen az, aki a tétet eredetileg tette, veszített, nem keresi a pénzét, ha veszít: nem törődik azzal, hogy a többiek veszednek.

Az „echo”, ott fordul elő, ahol bemondásra is fogadnak el tétet. Ezt úgy hívják, anonsz. Valaki bemonod egy összeget, a „visszhang” megismétli. Nyert: követeli a tétjét, veszített: azzal védekezik, hogy ő csak megismételte a játékos bemondását.

Nizzában magam is ott voltam az egyik kaszinóban, amikor tízezer frankkal tovább adták a bankot. Ülő játékosok nem akarták a bankot kiadni, erre egy előkelő „álló játékos” jelentkezett. „Lássuk a tétet!” mondta és az asztal, mivel már hatszor nyert a bankár, az utolsó frankig kitétte a bankot. A játékmester kérte, a bankadótól a „bankot”, mire az hanyag nonszalanszal tömött pénztárcáját dobta az asztalra. A lapokat — chemint játszottak — leadták. Nyolca volt a pointeurnek, kilence a banknak... A frakkos ur — egy Pesten ismert játékos, aki azonban már letört — bezebelte a halom zsetont és mialatt kifele ment, nevetve mondta nekem: „Tudja mennyi volt a bukszában? Kétszáz frank...” És ha rájönnek? „Hát édes Istenem, kidobnak... Nagyobb baj nem történhetik...”

...Ebben a mondatban benne van a hamis játékosok egész pszichológiája.

HIREK

A bálozó nő kötelességei

Minden bálozónak leghőbb vágya, hogy elegáns legyen. Ahhoz, hogy ez a vágy valósággá váljon, többféle szempontot kell figyelembe venni. Nem elegendő a szép ruha — kell, hogy az viselőjével teljes összhangban legyen. Tehát:

1. Mielőtt báli ruhád anyagát kiválasztod, nézz a tükörbe és kivételesen légy tárgyilagos külsőddel szemben. Az idén divatos anyagok közül a taftot és a túllt kizárólag a keskeny derekúknak találták ki, ugyanis ez a két anyag természeténél fogva dus (erősen huzott, fodros) fazonú szoknyát igényel. Tehát légy tárgyilagos. Krepszatén ruhát csak akkor csináltass, ha felesleges kilóidnak száma nem tulságosan sok. Ellenben nyugodtan viselhetsz matt csipke ruhát, amelynek óriási előnye, hogy nem gyűrődik és ezenkívül fémmel átszőtt kreppes vagy bármilyen kreppes anyagu ruhát, mely utóbbi határozottan előnyös, még ha kevésbé tökéletes is az alakod

2. Báli ruhád, ha fiatal lány vagy, fehér vagy pasztel színű legyen, a határozott színeket viseljék inkább a fiatalasszonyok. Végül ha a sors kegyetlensége folytán leányodat gardírozó anya szerepére vagy káhoztatva, legelegánsabb sötét ruhában leszel

3. A dekoltázssal is vigyáznod kell. Kevés nőnek van igazán szép nyaka, s míg ez a délelőtti, vagy délutáni ruháknál aránylag nem tűnik föl, az estélyi ruhánál könnyen észrevehetővé válik. Teltebb, nagyobb archoz a hegyes hosszukás kivágás, keskeny archoz gömbölyű, illetve a vállat szabadon hagyó kivágás áll jobban. Fiatal lánynak nem való a túlnagy dekoltázs és diszkrét kivágásnak kell lenni az anya ruhájának is.

4. Mindig tartsd szem előtt: a ruha szépsége nem a drága anyagon, a rüssök és fodrok, klipszek, virágok és szalagok számán múlik. Sokszor a leg-egyszerűbb ruha a legelegánsabb.

5. Ne hanyagold el a báli toalettet kiegészítő holmikát sem, fordítsd azokra éppen olyan gondot, mint magára a ruhára.

6. Estélyi belépőd (hosszu, vagy rövid kabát), kepped színe harmonizáljon a ruha színével, vagy fekete legyen. Nem okvetlenül szükséges a drága szőrmézett belépő. A ruha anyagából készült rövid vattelinózott kabátka, vagy a két-három fodorból álló kepp is hasonló szolgálatot tesz.

7. A nagy bálakban általános viselet ugyan a fejdísz, de ha nem áll jól (szélesíti arcodat), nem leszel kevésbé elegáns anélkül sem.

8. A hagyományos kesztyű viselettől eltérhetsz, ha helyette lenge muszlin-zsebkendőt tartasz a kezeden.

9. Estélyi táskád ne legyen túlnagy, hisz a szépítőszerken kívül csak egy kis zsebkendőt tartasz benne.

10. Harisnyád vékony szálú, s halvány testszíni legyen, bármilyen színű ruhához viseled. Cipőd ezüst, vagy arany, esetleg a ruha színével megegyező legyen.

11. Arcod ne készítsd ki a megszokottnál sokkal erősebben (az arckikészítés is az öltözködésünkhöz tartozik, hisz anélkül ugyszólván meztelennek érezzük magunkat), mert ezáltal idegenszerű lesz, ez viszont könnyen a szépség rovására megy.

— **IDÓPROGNÓZIS:** Élénk északi szél, egyes helyeken havazás, a hőmérséklet tovább süllyed.

— **Auboin elhucsuzott.** Bucurestiből jelentik: Roger Auboin, a Banca Nationala mellett működő külföldi szakértő, akinek megbízatása ma lejárt, a délelőtti folyamán megjelent a Jegybank helyiségében, ahol bucsut vett Dumitrescu bankormányzótól és az igazgatóság tagjaitól.

— **Új udvarmestert nevezett ki Antal főherceg.** Bécsből jelentik: Antal főherceg és Ileana főhercegnő Zwilling Károly nyugalmazott alezredes és vezérkari tisztet udvarmesterüké neveztek ki.

— **Kibékült Anglia Irországgal.** Londonból jelentik: A Daily Mail szerint V. György angol királynak az a kívánsága, hogy uralkodásának közelgő jubileuma alkalmából Anglia és az Ir szabadállam egyezményt béküljenek ki. Ez az egyezmény aztán véget vetne a jelenlegi feszült helyzetnek.

— **A Renault-cég is autógyárat létesít az országban.** Bucurestiből jelentik: Beavatott ipari körökben úgy tudják, hogy a Ford után a párisi Renault-cég is autógyárat akar létesíteni az országban. A részvénytársaságban kül- és belföldi tőke vállalt érdekeltséget. A Generals Motors autógyár szintén nagyarányú szerelőműhelyt létesít a fővárosban.

— **Nyilvánosságra hozzák a rossz adófizetők névsorát.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban ma reggel tanácskozás folyt le, a melyen résztvettek az alminiszterek és vezérigazgatók és amelynek célja az volt, milyen módon volna lehetséges az adóbehajtást fokozni, hogy a költségvetési deficit csökkenjen. Egyben átvizsgálták a különböző pénzügyigazgatóságok kimutatásait, amelyek az utóbbi évek rossz adófizetőről készültek. Antonescu pénzügyminiszter személyesen vizsgálja felül ezeket a kimutatásokat és ennek megtörténte után nyilvánosságra hozzák a rossz adófizetők névsorát.

— **Részvénytársaság az ország réztelepeinek kihasználására.** Bucurestiből jelentik: Nemrégiben 200 millió lejas kül- és belföldi tőkével részvénytársaság alakult az ország réztelepeinek kiaknázására. A részvénytársaság 50 éves koncessziót kapott és tavasszal kezdi meg működését, első sorban Erdélyben, később pedig az ókirályságban. A társaság Mediason nagyarányú olvasztókemencét állít fel.

— **Halálraítélt kereskedelmi utazó.** Bécsből jelentik: A mödlingi esküdtbiróság Ober Hermann kereskedelmi utazót robbanószerkeztől rejtégetése miatt kötél általi halálra ítélte.

Szerelmesek éjeli párbaia

Párisból jelentik: Sajátságos párbaiz zajlott le a minap éjjel Etampes közelében egy faluban. Itt lakott villájában Brocquet 65 éves vegyészernő, aki mikor lefeküdt hirtelen zajt hallott a ruhaszekrényből. Kinyitotta a szekrény ajtaját és akkor látta, hogy a szekrényből egy alak jön ki, aki még mielőtt világosságot csinálhatott volna, többször rálőtt. A vegyészernő az egyik lövés következtében vállán meg is sebesült. Nem hagyta azonban annyiban a dolgot, lekasztotta a falonfüggő diszkardot és ütni-venni kezdte azzal a titkzatos merénylőt. Csakhamar kiderült, hogy a támadó a hatvan éves Lermiaux kisasszony, akit valaha gyengéd szálak fűzték a mérnökhöz és aki, amikor a mérnök szakított vele öt évvel ezelőtt vitriolos merényletet követett el Brocquet ellen. A két egykori szerelmes furcsa párbaizt vívott, amely végül is a férfi győzelmével végződött, aki egykori sziveszerelmét végül is kidobta az ablakon. Ezután ő maga is eszméletlenül esett össze és így találtak rá másnap a szomszédok. Ugy a férfit, mint a nőt, beszállították a kórházba és mindkettőjük állapota meglehetősen súlyos.

— **Titkzatos körülmények között meghalt Aradul-Noun egy köműves felesége.** Vögl Miklós köműves felesége, Barbara, 34 éves munkásnő, aki a Gammer és Böhm-cégnél volt alkalmazásban, az éjszaka hirtelen meghalt. A szomszédok különböző gyanúknak adtak kifejezést a hirtelen halálesettel kapcsolatban és ezért a ma délutánra tervezett temetést az ügyészség nem engedélyezte. A haláleset ügyében megindított nyomozás azonban megállapította, hogy a szerencsétlen asszony természetes halállal halt meg és ezért megadták a temetési engedélyt, amely holnap délután megy végbe.

A vese, hólyag, epe és gyomorbetegségek legbiztosabb gyógyszere a paptamási „Lithynia” ásványvíz

Gyógyít. Üdit.

Kapható mindenütt.

Főlerakat:

Kardos Miklós utódai

Arad. Str. Eminescu 16. Tel. 686. 411

— **Három embert megölt vitriollal.** Bucurestiből jelentik: A boroseuti csendőrség letartóztatta Melnicus János földművest, akit azzal vádolnak, hogy három embert vitriollal megölt. Melnicus vendégeket hívott meg, köztük Chiuraliuc Mihályt és Vasilet, akik elé mulatozás közben egy vitriolos üveget helyeztek. A két testvér, mit sem sejtve, töltöttek az üvegből maguknak és szomszédjuknak, majd a poharat a házigazda egészségére kiürítették. A következő pillanatban irtózáos fájdalmat éreztek és kétségbeesetten kiáltottak segítségért. A megriadt vendégek a csendőrségre futottak, de közben a három szerencsétlen ember borzalmas kínok között kiszendvedett.

— **Biciklit loptak, hogy Aradtól Bucurestig turát rendezhessenek.** Két fiatalok állott ma az aradi törvényszék előtt sorozatos kerékpárlopással vádolva. A vád szerint 13 biciklit loptak el, ők azonban csak kettőt ismertek be. Kijelentették, hogy az Arad-Brasov-Bucuresti kerékpár-turát akarták megcsinálni, de miután nem volt pénzüik biciklire, „kénytelenek” voltak lopni. A bíróság három-három havi börtönrre ítélte a szenvedélyes biciklistákat.

— **LISZT-KONJUNKTURA — RÁDIÓLEADÓ SEGÍTSÉGÉVEL.** Olmützben jelentik: A közeli Dobromelitz községben különös rekordtrükköt eszelt ki egy pék, aki különben ezermesterkedéssel is foglalkozott és nemrég egy rádióleadót készített magának. Néhány nap előtt ezzel a rádióleadóval a Cseh Távirati Iroda nevében azt a hírt terjesztette el, hogy kitért a háború és a kormány szigoruan betiltotta a lisztkészletek felhalmozását. Erre — szokás szerint — mindenki megröghanta a pékműheiyeket és igyekezett minél több lisztet szerezni. Persze erre a rohamra egyedül ő készült el és röngeteg lisztkészletét könnyű szerrel eladta. Egy-két nap alatt nagyobb forgalmat csinált üzletében, mint máskor egy év alatt szokott, de az aranyélet nem tartott sokáig, mert a csendőrök felfedezték titkos rádióleadóját és ötlet tartóztatták.

— **Halálozás.** Dvorcsák János kereskedő 78 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 9-én. d. u. fél 4 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

— **A Reunionea de patinaj (Aradi Korcsolyázó Egylet) jégpályája a Csanádi Takarékpénztár udvarában megnyílt Napi belépőjegyek:** felnőtteknek 15, gyermekeknek 10 lej bélyeg- és ruhatáridijjal együtt. Tagok díjtalanul használhatják. Bérlet 50 lej. 624

— **Vérszegénység, műtét, betegség utáni legyengült állapot gyorsan regenerálódik a Svábhegyen.** A Svábhegyi szanatórium (Budapest) a rekonvaleszcensek Mekkája. Gondos orvosi felügyelet. 425

— **Credo-gyűlés.** Az aradi „Credo” egyesület f. hó 10-én, vasárnap délelőtti 11 órakor tartja február havi gyűlését. Előadó: Mikoss Aladár nyug. őrnagy, Credo-tag. Előadásának tárgya az „Actio Catholica”. Credo-tagok által bevezetett vendégeket szívesen lát az elnökség.

— **Meghülésnél, náthalánál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jó tesz,** mert a gyomorbelcsatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít.

— **A Növédelmi Hivatal teadélutánja.** Február 10-én, délután 5 órakor rendezi az Iparos Otthonban a Növédelmi Hivatal jótékony célú teáját, a melynek jövedelme az egyesület Gyermekotthonának és az ősszel létesített Öregek Menhelyének fentartására fog szolgálni. A lelkes rendezőség az élen Vásárhelyi Janka elnöknel ötletes és változatos műsort állított össze, hogy a mulatság közönsége minél kellemesebben szórakozhassék. A program kiemelkedő pontja mindenesetre J. Betegh Béby, az aradiak volt kedvenc primadonnájának énekszámja lesz, amelyet cigányzene kísérettel ad majd elő. Művészi élvezetet ígér ezenkívül Hendei Gitta zongorajátéka és Éghy Ghyssa növendékeinek tánca. Érdekes lesz továbbá a „Virágkirálynő” választás, melyet rendkívül eredeti módon állított be a rendezőség és ezenfelül gazdag tombola és záróráig tartó tánc is sok élvezetet ígér.

— **A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj-egyesülete szombaton, február 9-én délután 4 órakor választmányi ülést tart,** amelyre választmányi tagjait ezennel meghívja. Felhívjuk mindazon utólag esküt tett tagjainkat, akik megbízásukat Boneu ügyvédől visszavonták, valamint az állomáson fizetett tagjainkat, hogy saját érdekükben február 10-én, vasárnap délután 4 órakor hivatalos helyiségünkben megtartandó értekezleten teljes számban jelenjenek meg. Végül értesítjük tagjainkat, hogy ugy a saját, valamint hozzátartozók részére a személyazonosság igazolványokat hivatalos helyiségünkben állítjuk ki. Tanácsos azok mielőbbi kicserélése, nehogy büntetésben részesüljenek. Az arcképes igazolványokat érvényesítés végett csak február 8-ig fogadunk el, azontul csak saját költségükön érvényesíthetjük. Az elnökség.

— **A turistatáncestély sikerét nagyban foglaimelni a timisoarai turisták csoportos részvétele.** A timisoarai testvéregyesület ugyanis elhatározta, hogy külön csoportos kirándulást indít szombaton délután Aradra a táncestélyre, viszonzásul azért, mert az aradi turisták résztvettek a timisoarai egyesület megalakulásán. Az aradi turisták örömmel vették a hírt és az estély kimagasló sikere még jobban biztosítva van a timisoaraiak részvétele következtében.

— **Ma az aianti gyógyszertárak tartanak éjleli szolgálatot:**

RÉNYI: Bulevardul Regina Maria.
KAJN: Piata Avram Iancu
NIEDERMAYER: Piata Szt. Sava

Nagy álarcos
jelmezes

MENZA-BÁL

február 23-án a Fehér Ke-
reszt összes termeiben. 550

Nők — a béke szolgálatában

Seidner Imre előadása az Iparos
Otthonban

Seidner Imrét nem kell bemutatni az aradi publikumnak. Sem mint újságíró, sem pedig mint előadót. Genfi élményeinek gazdag kaleidoszkópját színes, avatott tollal megírt cikkeiben és legutóbb tartott aradi előadásában vetítette elénk. Mai előadása azonban túlnő a szokásos konferenciák keretein. Ma nemcsak előadóként lépett Arad közönsége elé, hanem egy nemescélú, ideális világáramlat hírnökeként és lelkes, odaadó propagálójaként. A nők a békefronton. Az anyák, mostaniak és jövődöbéliek — gyermekeik életének és boldogságának küzdő harcosaiként. És ebbe az eszmekörbe akarja most belekapcsolni Arad asszonyait és leányait Seidner Imre.

Az előadást Markovics Rodion, az ismert timisoarai író és újságíró érdekes, nívós bevezető szavaival kezdődött, majd Seidner Imre előadására került sor. A Genfben működő nemzetközi női szervezetek hatalmas munkáját ismertette, azt a nyugatról indult áramlatot, amely a világ asszonyait és leányait a béke biztosításának frontjába akarja összehozni. Elénk vetíti azt a valósággal drámai demonstrációt, amely a leszerelési konferencia előestéjén lefolyt, amikor a nők millióinak képviselői kiáltották a diplomataik felé:

— Ne vigyék újra a vágóhidra az emberiséget!

Az 1932. évi leszerelési konferencia alkalmával gyűlést tartottak a világ női szervezetei Genfben. Ott volt a női békepostolok népszerű vezetője: Madame Malaterre-Selmer, aki nemrégiben szabadult ki a börtönből, ahova egyik propagandabeszédé miatt került. Akkor már a francia delegáció tagja volt. Enyhültebb atmoszférát akartak teremteni ezek az asszonyok és leányok, akik tisztában vannak azzal, hogy az új világ bölcsőjét a modern asszonyok ringatják. Negyvenmillió nő nevében hoztak határozatot a Genfben ülészetett nők, akiknek egyetlen céljuk volt: felhívni a diplomataik figyelmét a háborus veszélyre. Titulescu külügyminiszter volt akkoriban a Népszövetség elnöke, aki felismerte azt a felmérhetetlen erkölcsi erőt, amelyet a nők a béketörekvések terén jelentenek. Madame D'Arcis nyújtotta át Titulescunak a világ asszonyainak memorandumát, amelyben a világ jövőjéért aggódó anyák nevében kéri a Népszövetséget, hason oda minden erejével, hogy a békét fennartsák.

Seidner Imre ezután a békepropaganda munkájában kiemelkedő nagyasszonyokról rajzol rövid portrékat. Ismerteti gróf Apponyi Albertné szerepét, aki a Népszövetség ötödik bizottságának elnöke, beszél Mellerné-Miskolczi Eugeniáról, majd Jane Adamsról, aki 1932-ben megnyerte a Nobel-díjat és a 13 millió lejt kitevő ösztöndíjat a béke céljaira fordította. Titulescuról, aki a diplomáciai fogadóestélyek lelke, majd elmondja, hogy az amerikai és angol nők legszelbije vesznek részt a káprázatos, nagy estélyeken, ahol népszerűségükkel igyekeznek a békeeszméknek megnyerni a rideg politikai-sziveket. Végül rátér arra, hogy ennek az áramlatnak ide is el kell jutnia. Közép- és Kelet-Európa hölgyeinek is csatlakozniuk kell a békéért és nyugalomért küzdő nők millióihoz, ahhoz a zárt és egységes front-hoz, amely el akarja tüntetni a vérontás lehetőségeit is, hogy semmisen zavarja a világ békés fejlődését.

Dörgő taps köszönte meg Seidner Imre nívós, mélyszántó előadását. Ezután a „Ritmus és melodia” című tánc jött, amelyet Éghy Gyssa aradi táncművész nő kreált s Berger Lulu és Táncos Duci, a művész nő két kitéző tanítványa adott elő dr. Ungár Imre hegedűkíséretével. A közönség szívesen nem akaró tapssal honorálta a kitéző teljesítményt, úgy hogy a számot ismételnük kellett. Utolsó számként Forgács Sándor lépett a pódiumra. Ady egyik, eddig még ismeretlen versét, Arany János: Walesi bárdját és egy harmadik modern költeményt adott elő megrázó drámai erővel, s a töle megszokott művészi tökélytel és elmélyüléssel.

Arad intellektuális-közönsége a zsufolásig megtöltötte az Iparos Otthont és nem csatlakozott előlevezett bizalmában. (—ros.)

Milliókat keres az új televíziós rendszer feltalálója,

aki évekig hiába házalt találmányával. — Tíz távolbalató állomást épít Anglia

Londonból jelentik: Nagyjelentőségű bejelentést tett a napokban Sir Kingsley Wood angol postaiügyl. miniszter. Közölte a nyilvánossággal, hogy

az ősszel felállítják Londonban a világ első televíziós állomását.

A Stúdió, éppugy mint a rádióleadóállomások, naponta fog távolbalató műsort leadni. Az előfizetők, akik televíziós rádiókészüléket vesznek maguknak, részben a stúdióból leadott hangos filmeket nézhetik végig a lakásukban, részben pedig szabadtéri eseményeket, amelyeket a televíziós központ már szintén le tud adni. Különféle ünnepi előadásokat, díszszemléket lehet majd leadni a távolbalató készülék segítségével.

Az angol kormány két év óta készül a legnagyobb titokban a televízió rendszeresítésére. Különféle kísérletezések után John I. Baird skót feltaláló televíziós rendszerét fogadták el. Néhány évvel ezelőtt még senki sem vette komolyan Baird találmányát. A feltaláló végigjárta vele egész Angliát és Amerikát,

két teljes évig pénzembert keresett hozzá, de mindenki gyanakodott

és a dolgot gyenge üzletnek ítélte. Végül egy Isidore Ostrer nevű angol filmvállalkozó figyelt fel a találmányra. Az utolsó három év alatt 50.000 fontot fordított kísérletezésekre. Felállított egy kísérleti állomást, ahol Baird nyugodtan fejleszthette találmányát.

Bairden és Ostreren kívül még két ember fog vagyont keresni ezen a találmányon: David Sarnoff, az amerikai rádiókirály és I. Schönberger fizikus, Marconi munkatársa. Sarnoff husz egynéhány évvel ezelőtt egy angol gőzhajó rádiókezelője volt. Annakidején

Szenzáció! Szenzáció!
Megérkezett városunkba 623

S. Winkler Teri

hölgyfodráshoz Str. Eminescu No. 15.,
a technika legújabb vívmánya a

villany nélküli tartós ondozó-gép

Felhívom a n. é. hölgyközönséget ezen a donságra,
amely villany nélkül a legszebb hullámos hajviseletet adja meg. Nem gőzöl, hanem hullámos,
nem forró, tehát nem kényelmetlen. Ab zolut garanciát nyújt a tökéletes tartósságra a tulajdonos

Eltűnt egy csehszlovákiai idegstanatóriumból egy kezelés alatt álló iasi-i szenátor

Brünnből jelentik: A zuckmanteli szanatóriumból a napokban rejtélyes körülmények között nyomtalanul eltűnt Zerches volt bucu-resti-i szenátor, aki máius óta idegbaját gyógyította a szanatóriumban. Orvosai az utóbbi napokban fellünn nyugtalanságot észleltek a volt szenátoron és ezért felügyeletét megszigorították, ami azonban a betegnek nem tetszett. Zerches azt követelte, hogy bocsássák szabadon, mert háza akar utazni lasiba. A szanatórium vezetősége értesítette a dologról a szenátor hozzátartozóit, ahonnan az a válasz érkezett vissza, hogy a beteget saját érdekében tartásuk továbbra is ápolás alatt. A szenátor tovább is megmaradt szigorú őrizetben, de a napokban, egy éjszaka sikerült breit kijátszania és kijutott a szanatóriumból. Azóta hiába keresik mindenfelé. Kevés pénze és utlevele nem volt, így tehát nem juthatott messzire és valószínűnek tartják, hogy még mindig Csehszlovákiában tartózkodik.

éles versengést folytattak egymás ellen, az angol kormány azonban

ő fogta fel elsőnek a süllyedő Titanic SOS-jeleit.

Most Amerika legnagyobb rádióvállalatának elnöke, Nemrég Angliában televíziós kísérleti állomást létesített, ahol a legnagyobb titokban folyt a munka. Két év alatt egyetlen kívülálló léphetett csak az állomás épületébe: a walesi herceg, akinek nemrég bemutatták a televíziós rendszert. Sarnoff megbízásából Schönberger fizikus vezette ennek a laboratóriumnak munkálatait. Ostrer és Sarnoff vállalkozásai eleinte

hogyan munkásságuk eredményeit összeegyeztetve veszi át.

Ilyen körülmények között mindkét vállalkozó és mindkét feltaláló döntő szerepet kap az első televíziós stúdió felállításánál.

A stúdió felépítése 180.000 fontba kerül. Már kora ősszel forgalomba hozzák az előfizetők részére a televíziós felvevőkészülékeket, melyeknek ára körülbelül 50 font lesz. Ez ma még drága, két éven belül azonban már oly lényegesen tökéletesítik a televíziót és olyan nagy számban tudnak készülékeket gyártani, hogy egy-egy ilyen felvevőgép ára

nem lesz lényegesen drágább egy jobb fajta rádiónál.

A televíziós állomás leadási köre meglehetősen szűk. Mindössze 25 mérföldes körzetben lehet felvenni a leadott filmeket és jeleneteket. Éppen ezért először csak London lakosai élvezhetik a televíziót, 1936. végéig azonban

Angliában tíz állomást építenek fel.

ugy, hogy akkorra már Anglia lakosságának fele bekapcsolódhat a televíziós hálózatba. Ami az előfizetési díjat illeti, a postaiügyl. miniszter kijelentette:

— Amennyiben nem áll be Angliában kormányváltozás, a televízió előfizetési ára nem lesz több évi 10 shillingnél.

LEGUJABB SPORT

Megérkeztek Budapestről az AMEFA megbízottai

Az AMEFA két elnökségi tagja kedden délután Budapestre utazott, ahol játékosvársárlások ügyében folytattak tárgyalásokat. Tegnap az a hír terjedt el Aradon, hogy a két AMEFA-vezető szerződött játékosokkal együtt, a Rapiddal megérkezik Aradra. A vonat percnyi pontossággal be is futott, de csak a két AMEFA megbízott érkezett meg — játékosok nélkül. Munkatársunk kérdéseire nyilatkozat adása elől elzárkóztak és csak az egyik jegyezte meg, hogy néhány nap múlva megérkeznek a szerződött játékosok.

Egyelőre tehát a helyzet még nem tisztázódott, minden esetre valószínű, hogy az AMEFA vezetői a Szaniszló-fivérekkel perfectuáltak megállapodásokat és így az Ujpest, illetve a Bocskai volt játékosai a közeljövőben megérkeznek Aradra, hogy az AMEFA-ban szerepeljenek. Egész Arad sporttársadalma nagy érdeklődéssel tekint az AMEFA játékos-akvizíciójának kimenetelére elé és az AMEFA nagy tábora örömmel várja a csapat megerősítését.

URANIA

MA, pénteken 5, 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ órákor PREMIER!

A halál vakációja

A halál 3 forró szerelmes éjszakája a halandókkal
Főszerepben:

Frederic March

SGA (ATE) Tornász-táncestély

február 9-én a Fehér Ke-
resztben, szakosztályainak
felszerelési alapjára. 487

AZ EZEREGYÉJSZAKA LONDONBAN

Milliókat érő drágakövek, csipkék, igazgyöngyök, tündéri kivilágítás, színes fejedelmek felvonulása az angol királyi pár ezüstjubiléumán — Minden képzeletet felül fog mulni a brit világbirodalom nagy „családi ünnepe“

Londonból jelentik: Maidnem két évszázad telt el azóta, mióta Angliában utoljára ünnepelték egy uralkodó ezüstjubiléumát. II. György volt a szerencsés uralkodó, akinek a tisztelgetése 1752-ben nagy ünnepeket rendeztek. Utódja, III. György, hatvan évig uralkodott ugyan, de betegsége miatt nem tartottak jubileumi ünnepélyt, Viktória királynő ezüstjubiléumát sem ülték meg ünnepélyesen, mert Anglia abban az időben éppen a királynő férjének halálát gyászolta.

Májusban fogja ünnepelni Anglia az uralkodópár ezüstjubiléumát és általános a vélemény, hogy

ez az ünnep minden eddigi ünnepet messze felül fog mulni pompában és ragyogásban.

A kenti herceg és Marina esküvője is csak jelentéktelen, halvány ünnepség volt az eljövendő májusi ünnephez képest.

Május 6-ikán éjszaka kezdődnek meg a szertartások és teljes három hónapig fognak tartani. Azon a történelmi éjszakán a brit világbirodalom összes hegyein és dombjain örömtüzeket gyujtanak. A birodalom minden részéből származó fák, ázsiai bambuszok, afrikai pálmák, ausztráliai eukaliptuszok, Kanada hatalmas fatörzsei és India finom, drága fái fogják táplálni a lángokat. Május 18-ig egész London mesebeli kivilágításban tüdőköl majd, a hivatalos épületek olyanok lesznek, mintha tündérpaloták volnának.

A Regentstreet azonban teljes három évig megtartja fénypompáját.

Az ünnepeket a Szent Pál katedrálisban tartandó istentisztelet nyitja meg. A király és a királyné nagy pompával vonul a templomba. Az istentisztelet befejezése után az uralkodópár más útvonalon tér haza, mint amilyen a templomba ment, hogy minél többen láthassák őket.

De nem ez lesz a nagy királyünnep egyetlen ünnepi felvonulása. Az istentisztelet után néhány nappal a királyi pár fényes kísérettel a Citybe és a parlamentbe fog vonulni. A menetben, mely a parlamentbe tart majd, résztvesznek az összes külföldi diplomaták, a hindu fejedelmek, Afrika és Ausztrália színes uralkodói, az angol világbirodalom minden részének képviselői. Ez a menet érdekességben és pompában felül fogja mulni a legmerészebb képzeletet is, olyan lesz, mint

az Ezeregy éjszakának egy megelevenedett meséje.

Amit a divat és a pénz elő tud varázsolni, az mind látható lesz ezen a felvonuláson. Milliókat és milliókat fog érni a gyöngy, a drágakő, a brokát és a csipke, ami ekkor végigvonul majd London uccáin.

A hindu fejedelmek csoportját ötven fehér elefánt fogja megnyitni. A fejedelmeket pompás testőrség követi, kivont karddal. A barodai maharadza homlokán olyan gyémánt fog ragyogni, ami még nagyobb, szebb és tisztább, mint a Kohinoor, a híres „Dél Csillaga“.

A galióri uralkodó huszonnyolc méter hosszú igazgyöngysorát teszi a nyakába.

A latialai maharadza öltözetét teljesen elborítja a smaragddisz. Az alvari maharadza turbánján a föld legszebb smaragdjai fognak ragyogni. A világ leggazdagabb embere, a haidarabadi niszám, ezuttal először hoz el Indiából egy felbecsülhetetlen értékű, titokzatos drágakövet, amelyet európai szem még nem látott.

Ezt a nagy napot ünnepi lakoma és udvari bál fejezi be a Buckingham-palota aranyszalónjaiban.

De fényes táncmultságokat rendez az angol arisztokrácia minden családja is az uralkodópár ezüstjubiléuma alkalmából. A Covent Garden nagy szeszója is egybeesik a jubileumi ünnepi hetekkel. Különös gonddal állították össze a májusi műsort.

Julius elején óriási katonai díszszemlén vesz részt a királyi pár Aldershot-ban, azután a haditengerészet felvonulását szemléli meg Spithead-ban. 80 hadihajó fog elvonulni a „Victoria and Albert“ nevű királyi jacht előtt s azután megkezdik a nagy flottamanővert.

Pénzt és postabélyeget is bocsátanak ki a jubileum alkalmából.

Sir Goscombe tervezte a jubileumi ezüstérmét, amelyből 80.000 darabot fognak szétosztogatni. A király és a királyné képe fogja díszíteni a bélyegeket, amelyeket az ünnepek idején a levelekre ragasztanak az angol világbirodalomban. Az ezüst- és aranyipar versenyez a porcellániparral a szebbnél-szebb tárgyak tervezésében és készítésében, amelyek mind-mind a királyi pár képét fogják viselni.

Az egész hatalmas birodalom érdeklődésének legfőbb tárgya most az ezüstjubiléum. Az előkészületek lázasan folynak erre a mérhetetlen „családi ünnepre“, amelyhez hasonlót még nem látott a világ.

Itt írjuk meg, hogy az angol királyi pár nagyszabású családi ünnepségének politikai jelentőségű eseményét is előkészítik a jubileumra, melyet májusra terveznek. Az angol munkáspárt belpolitikusai ugyanis az ezüstlakodalmat kívánják oly alkalomként felhasználni, hogy

az ir szabadállam és az angol királyság között még ma is fennálló ellentéteket egy „Jubileumi egyezmény“ formájában kiküszöböljék a két nemzet közül.

A nagyjelentőségű politikai okirat előkészítés, munkáját az angol belügyminiszteriumban a legnagyobb körültekintéssel kezdték meg.

SPORT KÖZLÖNY

Kisorsolták a Davis Cup-tennismerkőzéseket

Londonból jelentik: Tizennyolc nemzet diplomáciai képviselőinek jelenlétében kisorsolták az 1935. évi Davis Cup mérkőzéseket. A sorsolás eredménye:

1. forduló: Csehszlovákia—Jugoszlávia (A); Japán—Hollandia (B); Újzéland Ausztrália (C).

2. forduló: Lengyelország—Délafrika (A) győztes, (B)—győztes; (C) győztes—Franciaország: Németország—Olaszország.

A 2. forduló győztesei játszik az európai zóna elődöntőt, az ebben győztesek zónadöntőt.

Az északamerikai zóna mérkőzése: USA—Kína; Mexikó—Kuba. A győztesek a döntőt játszik.

Megnyílik a Societatea de Patinaj korcsolyapályája

Arad egyik legrégebbi sportegyesülete, a Societatea de Patinaj (volt AKE), amely az Eminescu-parkbeli kioszkot bérelte, a bérlet elvétele következtében pálya nélkül maradt, de az agilis egyesület ambiciózus vezetői nem nyugodtak bele, hogy tagjaik sportolási lehetőség nélkül maradjanak és ezért kibérelték a Csanádi-palota második udvarában levő teniszpályákat és ott jégpályát rendeztek be, amely kedvező időjárás esetén pénteken megnyílik. Az egyesület tagjainak a legmesszebbmenő kényelmet nyújtja a Societatea de Patinaj vezetősége, amikor a nagyszerű új jégpályát megnyitja, amely mellett pompás melegező és büffé áll a tagok rendelkezésére. Ha az időjárás megfelelő lesz, úgy a pénteki megnyitón bizonyára a tagok nagy számban fogják felkeresni az új korcsolyapályát.

O Tréning- és barátságos mérkőzések Aradon. A Gloria február hó 17-én Aradon, a timisoarai Electricával játszik barátságos mérkőzést, február 24-ikén pedig Timisoarán a Chinezullal meccsel. Az AMEFA is tervbevette a tréning-meccsek megrendezését, de a többi csapat is valószínűleg már február 17-én tréning-meccsel kezdi meg a labda-tréninget.

O A Ripensia és CAO megegyeztek, hogy július 3-án Bucurestiben játsszák le a közöttük régen esedékes bucuresti-i találkozót.

A délamerikai zónában csak két ország indul: Brazília—Uruguay. A mérkőzés győztese az északamerikai zóna győztesével mérkőzik s mint az amerikai zóna győztese, mérkőzik az európai zóna győztesével. Az innen kikerülő győztes játsza az u. n. kihívási fordulót a védő Anglia ellen.

Az idén ősszel már nem lesznek CD „selejtező“ mérkőzések s 1936. tavaszán megint a régi rendszer szerint indulnak meg a világ legnagyobb teniszdíjáért való küzdelmek.

Az európai zóna 1. fordulóját május 19-ig, a 2-ik fordulót június 11-ig, az elődöntőt június 20-ig kell lejátszani, a döntő előpontia pedig július 13—15. Egy héttel később, Londonban a zónaközi döntőt, újabb egy hétre rá a kihívási fordulót játsszák le.

Március 3.: AMEFA—ILSA, március 24.: Gloria - Prahova a román kupáért

Bucurestiből jelentik: A Román Kupa Bizottsága legutóbbi ülésén kielőlte a kupamerkőzések terminusait és így március 3-án az ILSA Aradon meccsel az AMEFA ellen, a Gloria pedig március 24-én látja vendégül a ploesti-i Prahova csapatát. Alább adjuk a műsort:

Március 3.: AMEFA—ILSA.

Március 17.: Makkabi (Cernauti)—S. S. Sibiu.

Március 24.: Vitrometan—Chinezul, Gloria—Prahova, CAT—Crisana, Dacia Unirea—Phoenix CSB, ACFR—Ripensia, CFR Simeria—CFR Bucuresti, Jahn—CAO, Universitate—Elpis, Tricolor Baia Mare—RGMT, Muresul—Unirea Tricolor, Venus—Olimpia CFR. Ezenkívül sorra kerülnek még a Makkabi—Romania, Juventus—Clubul Sp. Targumures, valamint ASCAM—Vulturi (Lugoj) mérkőzések, de ezeknek terminusait, valamint színhelyét csak a legközelebbi kupabizottsági ülésen fogják kielőlni.

O A new-yorki nemzetközi fedettpálya-atléikai verseny legnagyobb érdeklődéssel várt száma 1 angol mérföldes futás volt, amelyet Cunningham (USA) nyert meg 4 perc 11 mp.-es idővel. 2. Wencke (USA). 3. Bonthorn (USA). 4. Ny (svéd). 600 yardon Hornbostel (USA) 1 perc 11.3 mp.-es új amerikai fedettpálya rekorddal győzött.

A monarchia utolsó két esztendejéről

ötfelvonásos drámát írt Polzer-Hodiz Artur gróf, a Habsburgok utolsó kabinetirodai főnöke, IV. Károly bizalmasa

Április elsején, IV. Károly halálának évfordulóján jelenik meg könyv alakban a szindarab és Zita engedélyétől függ, hogy mikor kerül bemutatásra Bécsben — Az egykori monarchia minden államférfia és minden hadvezére megjelenik Polzer-Hodiz gróf történelmi drámájában — A szerző nyilatkozik darabjáról

Baden bei Wien.

A világháború utolsó két esztendejéről, amikor barnakámszás barátok cserélték ki ujjakkal a tövig égett gyertyákat a kapucinusok bécsi kriptájában, Ferenc József szarkofágja mellett, rengeteg könyv és irás jelent meg.

A memoárirók közül eddig legnagyobb sikere kétségkívül a monarchia utolsó kabinetirodai főnökének volt.

Polzer-Hodiz Artur gróf, a Habsburgok titkos tanácsosa, Ferenc József halálától az osztrák republika kikiáltásáig éjjel és nappal Schönbrunnban, Laxenburgban, a bécsi Burg termeiben, a frontokon, az AOK telefondróttal benépesített szobáiban és Wartolz meghitt magányában árnyékként kísérte Ferenc József trónjának ifjú örökösét. Barna irattáskájában ő vitte aláírásra a titkos aktákat, az íróasztalánál készültek a manifestumok, rajta keresztül jelentkeztek audienciára diplomaták és miniszterek, ő állt keresztbe tett kézzel a kihallgatási terem előszobájában, ő iktatta a koronatanácsok jegyzőkönyveit és továbbította északra és délre a parancsokat, széles íróasztalának fiókjai rejtették magukba a Habsburgok birodalmának titkait és azt a kockás lapokból összefűzött noteszt, aminek négyzetes lapjain a kabinetiroda utolsó főnöke nemcsak napról-napra, hanem óráról-órára feljegyzett mindent, ami IV. Károlyal kapcsolatban eszterilenszáztizenhat novemberétől eszterilenszáztizennyolc októberének végéig történt.

A kockás füzet jegyzeteiből most egy ötfelvonásos dráma készült.

És ez a dráma nemcsak szindarab, hanem: történelem.

Abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy a kegyelmes ur tegnap, délután maga olvasta fel előttem drámáját.

Mauthner Markhof-Gasse 5.

Ott, ahol a földszinten sárgásan szalad ki a világosság; a félig leeresztett zöld zsalugáter mögött dolgozik IV. Károly titkos tanácsosa.

Gróf Polzer-Hodiz, hatvanöt éves, De fiatalosan, kiskabátban szalad keresztül a kerten, hogy csöngetésemre ajtó nyisson. Idegen látogatónak ritkán nyílik ki a villa kapuja.

Bemegyünk a dolgozószobájába. Hatalmas íróasztal mellett ott áll az írógép. A hengerén most is ott van a félig telegépellt papiros. A kegyelmes ur mindig dolgozik.

Egyetlen témaköre van csak: IV. Károly.

— A drámát most fejeztem be — mondja a gróf ur kérdésemre — és rövidesen megjelenik. Szeretném, ha április elsején — IV. Károly halálának évfordulóján — könyvtári forgalomba kerülne. Ezzel egyidőben dolgozom a dráma filmszcenáriumán is, mert a monarchia utolsó két esztendejének története rövidesen filmre is kerül. Amerika csinálja meg és pedig a helyszíni felvételeket ott, ahol ezek az életpéldák lejátszódtak: a bécsi Burgban, Schönbrunnban, az utolsó felvonás Madeira szigetén.

A dráma szereplői, akik ott álltak a sírnál...

Megkérdezem: és színpadon is előadják a drámát?

— Én azt hiszem, hogy igen. Ez azonban nemcsak a színháztól és tőlem függ. Akad előkelő színház Bécsben — nem a Burgtheater, mert ott nem lehet darabot előadni — amely szívesen mutatná be műveimet. Mielőtt azonban megkezdném e tekintetben az érdemleges tárgyalásokat, ki kell kérnem az előadásához IV. Károly özvegyének hozzájárulását.

Az uralkodó-család tagjai, IV. Károly, Zita, Sixtus páрмаi herceg, aztán a kor vezető politikusai, hadvezérek a saját nevükön szerepelnek drámámban. A szándékom az, hogy Stenockerzeelbe utazom, bemutatom a darabot az excsászárnénak és az ő hozzájárulásától függ, hogy a „Kaiser und König” — ez a darabom címe — színre kerülhet-e abban a formájában, ahogyan én megírtam.

Polzer-Hodiz gróf drámája öt felvonásból,

egy előjátékból és egy utójátékból áll. Előadása 3 és fél órát vesz igénybe. Az előjáték az Isonzó-fronton, az utójáték Funchalban, Madeira szigetén játszódik. Az egyes felvonások színhelye: a segesvári hadseregparancsnokság, Schönbrunn, egy nappal Ferenc József halála után, a laxenburgi kastély, ahol IV. Károly titokban találkozik Sixtus-sal, egy bécsi kávéház terraszán röviddel a forradalom előtt és az uralkodó dolgozószobájában 1918. novemberben, azon a napon, amikor Tiszát meggyilkolták és az osztrák császár aláírja híres lemondó-okmányát.

Ebben a keretben felvonulnak előttünk a kor jellegzetes alakjai.

Államférfiak és diplomaták, hadvezérek és intrikusok, egyszerű katonák a frontról, bécsi polgárok: vörösek és feketék.

Ott álltak ők valamennyien a sírnál, amelyet évek óta ástak biztos kezekkel és amiben a monarchia pihen.

A közös miniszterek: Czernin, Krobotin, Burian, gróf Andrássy Gyula, aztán gróf Tisza István, Koerber és gróf Clam osztrák miniszterelnökök, Hohenlohe herceg, Windischraetz herceg, dr. Lammasch és Gayer lovag, — az osztrák kabinet utolsó császári miniszterei — Arz. generális,

Sixtus titkos látogatása a színpadon

Ha hosszúra nyújtott is, de azért drámai erővel hat az a dialóg, amit az egynapos uralkodó gróf Tisza Istvánnal folytat. A szomszéd szobában együtt vannak már a főhercegek, akik részvétüket akarják kifejezni a Ház fejének. IV. Károly megvárja őket. Az előszobában az udvari emberek a fejüket csóválják. Tiszát a kamarilla el akarja gáncsolni. „Magyarország koronázatlan királya” — így hívja mindenki Schönbrunnban — elsőnek jut be az uralkodó dolgozószobájába és kemény, de őszinte szavakkal győzi meg IV. Károlyt arról, hogy legfontosabb teendője — nyomban megkoronáztatni magát Pesten. Amikor később Koerber ellene van a tervnek, Tisza már bírja IV. Károly ígéretét. És a király ura marad a színpadon.

A harmadik felvonás a színpadra viszi történetét annak az estének, amikor Zita öccse, Sixtus páma-bourboni herceg gróf Erdődy Tamás kíséretében a laxenburgi kastélyban megjelenik. Itt látjuk először a gyermek Ottót és ha a szindarab valóban színpadra is kerül, bizonyára a legnagyobb sikert éri el majd az a jelenet, ahogyan a királyné aludni viszi a gyerekeit. Ebben a jelenetben nincsen semmi túlzás, emberien van megírva. Czerninről nem a legszimpatikusabb portrét adja a kabinetiroda egykori főnöke. A Sixtus-sal való találkozásba ő vitte bele az uralkodót, de amikor aztán a herceg váratlanul megjelenik Bécsben, — megijed és szeretne visszatáncolni. A tanácskozáskor kétségbeesik, amikor meghallja, hogy Elszász és Dél-Tirol átengedésén, a Galiciáról és Konstantinápolyról való lemondás nélkül nincsen béke. Kétségbeesetten kiált fel:

Ez lehetetlen... És ha már ilyen hatalmas áldozatot hozunk, mi lesz értük az ellenérték?

Igy felel a császár: *A béke... Sem több, sem kevesebb...*

Sixtus levelet kér IV. Károlytól, hogy ezzel igazolja Franciaországban megbízatásának komolyságát. A levél miatt éles vita fejlődik ki IV. Károly és Czernin között és amikor a monarchia külügyminisztere a felelősségére hivatkozik, IV. Károly így szól hozzá:

— Mielőtt nagybátyám meghalt, magához kéretett. Érezte közeledni a véget, de szellemi frissességének teljében volt még. Leültetett az ágya szélére és így szólt hozzám: „A minisztereid sohasse felelősek semmiért. A törvény, amely ezt kimondja — mumpic! Egyedül Tiéd minden felelősség és egyedül Te leszel felelős tetteidért népeidnek és a világnak. Ne felejtsetd el soha: az uralkodó felelősségén mulik el a maga és népei sorsa...”

Sixtus IV. Károly levelével utazik a laxenburgi kastélyból.

A következő jelenetben a kiéhezett, győzelmi

„PRIM“

A jelenkor legfokéletezesebb fémtisztítója 406

gróf Wallis, Holub admirális, gróf Erdődy Tamás, Sixtus páрмаi herceg, gróf Hunyady József és — arannyal himezett titkostonácsosi egyenruhájában kabinetirodai főnöki minőségében maga a szerző is...

És von Seekt porosz tábornok, akinek a dráma első felvonásában, — egy izgalmas hangú párbeszéd keretében — pár nappal Ferenc József halála előtt szemébe vágja az ifjú trónörökös, hogy ha trónra kerül, minden erejéből a békéért fog harcolni. Ez a párbeszéd a szindarab első nagy drámai jelenete, valóban megtörtént: 1916. novemberének elején. Udvarhely mellett... Azt mondta akkor, az erdélyi hadsereg parancsnokságán Károly Ferenc József a porosz junkerek göggyével mindent lenéző német generálisnak:

— „Ha minden véres csatában, ami még el fog következni, oldalunkon lesz is a szerencse, a háborút — elveszítjük mégis...”

...A hatvanöt éves gróf Polzer-Hodiz, érces hangon, néha deklamálva, erősen hangsúlyozva a nagy jelenetek drámai mondatait, olvassa darabját. Kezében reszketnek a sűrűn telegépellt ívek. Szemei csillognak a szoba félhomályában.

A szembenéző falon mosolyog IV. Károly portréja...

Néha leteszi a kéziratcsomót. Félig behunyt szempillái egy pillanatra elpihennek. És mialatt cigarettára gyújt, csöndesen mondja:

— Ez mind történelem... Hiszen én ott álltam a császár asztalánál, amikor dübörögve robogtak a világtörténelem izgalmas napjain át az események...

hírekkel traktált és titokban forradalmi gondolatokat kovácsoló Bécsről kapunk találó portrét egy kávéház terraszán.

Eszterilenszáztizenhét tavaszán, amikor már feltartóztatathatatlannul rohan végzete felé a monarchia utolsó császára.

Minden elveszett...

Az összeomlás egész tragikumát ott tombol a negyedik felvonás izgalmas jeleneteiben. A királyi család Gödöllőn rekedt gyermekeik sorsáért aggódnak. Már nem lehet telefonösszeköttetést kapni a gödöllői kastélyal IV. Károly apatikusan hallgatja a jelentéseket, az ő számára csak egy dolog fontos: a gyerekeknek, Isten őrizzen, ne essék bántódásuk! Arz arról panaszkodik, hogy alig tudott keresztülvergődni a csöcselék tömegén. A déli frontot áttörték, Andrássy kétségbeesetten fakad ki veje, Károlyi Mihály ellen. A dicsőséges flottát a horvát komité követeli. Szól a telefon: Budapest jelenti, hogy Tiszát meggyilkolták.

Az osztrák miniszterelnök kétségbeesetten ront a szobába. Kezében a trónról való lemondás okmányával. A császár még a keresztényszocialistákban bizik de kiderül, hogy a szocialistákkal együtt ezek is megszavazták a detronizációt.

Menekülni...

De hova?

Izgatott telefonálás.

Pest — elveszett...

A telefonál gróf Batthyány a lemondást követeli.

Van még egy biztos menekvés: Verdross tábornok győzelmes csapata Tirolban. Két perc: a vezérkar szomorúan jelenti, hogy Verdross és csapatát bekerítették és foglyul ejtették az olaszok.

Odakinn a bécsúj helyi kadétok a Gotterhaltet éneklék és IV. Károly elindul Eckartsau felé...

Négy évig tartott még a kálváriája, amelynek elkövetkező stációján Polzer-Hodiz Artur gróf már nem kísérte el az urát. Ennek a kálváriának szomorú állomásain alig áll meg a dráma vonata. Az utolsó kép csak pár percig tart. A madeirai parton hálójukat dobják a vízbe öreg halászkok. Valahol messze harang kondul. A két öreg keresztet vet magára és térdet meghajtva csöndben imádkozik.

Most viszik utolsó útjára a halott császárt. Akinek békében fogant, világgézéséig piszkos hullámaira tévedt tragikus életét csengő rímekbe kötötte most írdeákja. Nem fér kétség hozzá, hogy a badeni csöndes villának fotográfiákkal és emlékekkel benépesített íróasztalánál olyan munka született meg, amiről sokat fog még beszélni a világ...

Színház — Irodalom — Művészet

Ben Blumenthal néhány nap múlva Budapestre érkezik

Végre ismeretessé válik, mi van Fedák Sárival.

Ben Blumenthal, a budapesti Vígyszínház tulajdonosa New-Yorkból elindult Európába és két-három nap múlva Budapestre érkezik. Az amerikai színházigazgató — mint ismeretes — jelentékeny szerepet játszott a Fedák-ügyben. Amikor a magyar primadonna bajba jutott és pénz nélkül kénytelen volt bujdosni, Ben Blumenthal segítette ki s minden tekintetben egyengette Fedák utjait. Ő tárgyalta a művésznő ügyvédekkel is. Ben Blumenthal Budapesten minden bizonnyal el fogja végre mondani a Fedák-ügy kulisszatitkait. Végre hitelesen is ismeretessé válik, mi történt a művésznővel, amióta a bíróság elé állították, mik a tervei és mikor érkezik haza.

Ben Blumenthal egyébként színháza és barátai látogatására érkezik Budapestre és az eddigi tervek szerint tíz napot tölt a magyar fővárosban, amelyet minden évben kétszer szokott felkeresni.

* A színház műsora. Péntek este fél 9 órakor: Ma éjjel szabad vagyok! (Operettszínház, A. bérlet). Szombat este 9 órakor: Döntő éjszaka. (Premier, B. bérlet). Vasárnap délután 3 órakor: Mánás Miska. (Operett, 2 és fél óras kacagás).

* Ma — „Ma éjjel szabad vagyok!” Az aradi színház operett-ensembléja mióta Timisoaráról visszajött, a legnagyobb sikert a „Ma éjjel szabad vagyok!” című zenés vígjátékával érte el. Perceként robbant ki a nevetés a nézőtérre és az eddig négyszer színpadra került darabnak idén volt a legnagyobb közönsége. A színház igazgatósága közkívánatra tüzte ki ma, péntek estére a darabot, amelynek főbb szerepeit: Erényi Böske, Dálnoky Dudus, Csengery Ica, Mészáros Béla, Kozma Hugó, ifj. Szendrey Misi, Ágai Margit, Fekete Mihály és Odry játsszák. A fenti szereposztás magyarázza meg a közönség érdeklődését a kitűnő darab iránt.

* Szombaton délután ifjúsági előadásban az „Akárki” kerül színpadra. A múlt szombaton kellett volna megtartani az ifjúsági előadást, azonban akkor az iskolák az influenza-járvány miatt zárva voltak és az igazgatóságok kérésére halasztották el Hofmannsthal örökbecsű darabjának előadását most szombatra, amikor majd teljes számmal részt vehet a tanulóifjúság. Az előadás premierszerposztásában, Forgács Sándor rendezésében s ugyancsak a kitűnő művésszel a címszerepben kerül lejtársásra.

* Szombaton este a „Döntő éjszaka” című vígjátékot mutatja be a társulat. Rudolf Lothar és Hans Adler vígjátékgyárosok darabja ez a kitűnő mű, amely mindenütt nagy sikert aratott. Szép Ernő fordította a vígjátékot, amely különösen újszerűségével arat majd sikert. A főszerepet Mészáros Béla játssza, aki két személyben mutatkozik be. Rendezi Forgács Sándor, míg a többiek: Hegyessy Magda, Csengery Ica, Kozma, Tompa, Olasz, Ágai, stb. mind kiveszik részüket a sikerből.

Szerkesztői üzenet

K. S. érdeklődésére: Valószínű, hogy az anya, aki gyermekét a rossz bizonyítvány miatt megölte, idegbeteg, tehát be nem számítható szerencsétlen ember volt, kinek tettét elsősorban is ebből a szempontból fogják megvizsgálni. Kétségtelenül tulsz tehát, ha elvetemült bestiának minősítették. Hiba volna bármily más szempontból mondani véleményt a rendkívüli esetről, akár felnőt, akár gyermekemelőtt, mint a felelősség, illetve a beszámíthatóság szempontjából. Az ellentét az Önök közötti eszmecsereben innen ered. Ez a szempont sem a vallásérkölcsei felfogást nem bántathatja, viszont az érdeklődő és fogékony gyermeklélek felfogását is a tárgyilagos megítélés formáihoz szoktatja s amidőn a szülők iránti tiszteletet csak megerősítheti az abnormális tény teljes megvilágításával, egyben nevelő hatást is gyakorol, mert nyilvánvalóvá lesz a gyermek előtt, hogy a téboly gyilkolt s nem az anya, aki maga is szerencsétlen áldozat.

A szerkesztésért:
STANBER JÁNOS

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A belföldi gyárilpar legfontosabb kívánságai a gyárak zavartalan működése érdekében

A behozatali bizonyítványok azonnali kibocsátását követelik — Sokalják az átutalási költségeket —

Beszámoltunk már arról, hogy a Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter által bevezetett új külkereskedelmi rendszert a napokban teljesen átalakítják és hogy az új rendszer legközelebb életbelép. A legújabb rendszer bevezetése azonban némi halasztást szenved, mert a Manolescu-Strunga által, Londonba utazása előtt aláírt tervezetet Antonescu pénzügyminiszter vonakodik ellenjegyezni. A pénzügyminiszter ugyanis kijelentette, hogy az új terv nem mindenben egyezik az ő pénzügyi fellegásával és

felkérte a ki- és beviteli nagy cégtulajdonosokat, valamint az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági érdekképviseleteket, hogy sürgősen mondjanak véleményt a tervezetről,

amely csak eme szakvélemények beérkezése után, teljesen átalakítva fog a minisztertanács elé kerülni jóváhagyás végett.

A gyárilparosok országos szövetsége Teodorescu volt kereskedelmi miniszter elnöke alatt ülést tartott, amelyen megvitatották az új külkereskedelmi rendszer tervezete ellen készített memorandumot. Rámutatnak arra, hogy 1934-től mostanig egymást követték a változások, amelyek súlyos következményekkel jártak. A szövetség a mai áldatlan helyzet megjavítása érdekében, az alábbi kívánságok sürgős teljesítését kéri:

A ki- és beviteli pénzügyi részének nehézségei igen súlyosak. A jegybank ugyanis, különösen az utóbbi időben, nagyon késedelmesen fizeti ki a kliring-számlára befolyt összegeket és két hónapos fizetési késések is előfordultak. Ezenkívül azt is kifogásolják a legnagyobb gyárosok, hogy igen magas átutalási díjakat számít fel az intézet.

Szükségesnek tartja a gyárilparosok szövetsége a behozatali bizonyítványok sürgős kibocsátását, hogy az iparosok megvehessék ezeket az igazolványokat és a külföldről gyorsan behozhassák a nyersanyagokat.

mert, sajnos, a külföldi eladók már csak úgy hajlandók hozzánk szállítani, ha az anyag vételárát előre kapják meg.

— Ami az 1935-ben kontingentálandó áruk behozatali arányát illeti, — folytatja a memorandum, — ne szállítsa le azt a miniszterium 40. kétharmad százalékkal, hanem minden fontos árucsoportra és termékre más-más kulcsot állapítsanak meg, aszerint, hogy ezek a cikkek nemzetgazdasági szempontból mennyire fontosak. A behozatali kvóta leszállítását a következő alapelvek szerint kellene végrehajtani. Egyáltalán ne szállítsák le a behozatali arány kulcsát azoknál az iparvállalatoknál, amelyek legnagyobb részben belföldi nyersanyagot és csak igen kevés külföldi nyersanyagot használnak üzemükben. Ugyanis, ha ezek az iparvállalatok korlátlanul hozzájuthatnak a nekik szükséges csekély mennyiségű külföldi nyersanyaghoz, úgy a belföldi nyersanyagok felhasználásával együtt fokozhatók a gyártási eredmények. Ezek a gyárak szoros kapcsolatban állanak a belföldi mezőgazdasággal, amelynek termékeit erősen használják.

— Azoknál a vállalatoknál, amelyek leginkább külföldi nyersanyagot használtak, legfeljebb tíz százalékkal szállítsák le a behozatali kvótát és így az 1933. évi import-kvótának 70 százaléka maradjon meg a folyó évben. Akik bizonyítani tudják azt, hogy a legutóbb nekik juttatott behozatali nyersanyagkvóta nem volt elég a vállalatuk foglalkozta-

tására, azok javára változtassák meg a kulcsot, úgy, hogy biztosítható a vállalat rentabilitása. A közszállításban résztvevő gyáraknak sürgősen adjon a miniszterium pótkvótát, hogy eleget tehessenek közszállítási kötelezettségeiknek.

Rendkívül fontos az, hogy az olyan iparvállalatok, amelyek gyártmányaikat külföldre is ki bírják vinni, a nyersanyagok importálására jelentős pótkvótát kapjanak, mert ezáltal fokozhatnák cikkeik előállítását és kivitelét.

A luxus-árakat, — mondják a gyárosok, — vagy a belföldön könnyen előállítható cikkeket nem volna szabad beengedni, tehát az ezekre fennálló kvóta csökkentésének arányában feltétlenül emelni kell a behozatali kulcsot azoknak az iparvállalatoknak javára, amelyek közszükségleti cikkek előállításával foglalkoznak és pótolni tudják a külföld hasonló ipartermékeit.

A terjedelmes memorandumot azzal a kívánsággal végzik a gyárilparosok, hogy az említett fontos újításokat már a legközelebb kibocsátandó királyi rendeletbe kellene belefoglalni, mert az eddig nyilvánosságra került tervezet nem elégíti ki a gyárilpart.

Három pengős osztalékot fizet a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Weiss Fülöp visszavonulása

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hagyomány szerűen, minden esztendőben, közvetlenül a Nemzeti Bank közgyűlése után tartja meg évi rendes közgyűlését. A tegnapi, kilencvenharmadik évi közgyűlésnek jelentőséget kölcsönzött az, hogy ezuttal jelentették be a közgyűlés plénuma előtt is hivatalosan Weiss Fülöp elnöknek azt az elhatározását, hogy visszavonul az ügyviteltől és a jövőben, mint a bank elnöke, csak az irányítást tartja meg. Az igazgatóság jelentése után először Teleszky János emelkedett szólásra, aki Weiss Fülöp érdemeit méltatta és többek között a következőket mondotta:

— Nagy megnyugvásunkra szolgálhat főleg az, hogy Weiss Fülöp a jövőben is a miénk marad. Mint az igazgatóság és végrehajtóbizottság elnöke, a fő irányításba és az ellenőrzésbe továbbra is módjában lesz befolyolni s ha a konkrét ügyek intézésétől vissza is vonul, ez a jövőbeli szerepköre biztosítéka annak, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank a jövőben is az lesz, mint most és ami volt a múltban. Ily körülmények között nehéz szívvel bár, de teljes megnyugvással kell fogadnunk elnökünk elhatározását, de úgy érzik az igazgatóság, hogy ezt nem tehetjük anélkül, hogy kifejezést ne adjunk a hála és elismerés ama érzelmeinek, amelyeket elnökünk érdemei bennünk kiváltanak. Az igazgatóság nevében tisztelettel javasolom tehát, hogy a közgyűlés Weiss Fülöp ő excellenciájának nemcsak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, de az egész magyar hitelélet érdekeinek szolgálatában nemzetközi vonatkozásokban is hosszú éveken át kifejtett kiválóan eredményes és üdvös működéséért jegyzőkönyvileg szavazzon elismerést és köszönetet.

Weiss Fülöp meghatott hangon köszönte meg Teleszky János szavait, majd pedig részvényesek nevében Török János dr. kanonok mondott köszönetet Weiss Fülöpnek nagyjértékű munkásságáért.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank egyébként részvényenként 3 pengős osztalékot fizet

Kedvező és állandó gazdasági összeköttetés fejlődött ki Németországgal

Sikeresen haladnak az új kereskedelmi és fizetési szerződési tárgyalások — A németek prima devizákkal fizetnek a petróleumért —

Az ország közgazdasági és pénzügyi körreit kedvezően érinti az új román-német kereskedelmi szerződés, amelynek létrehozása érdekében már hetek óta tárgyalások folynak Berlinben, Bucurestibe most kedvező hírek érkeztek a német fővárosból.

A jelentések szerint a német tárgyaló bizottság a leghatározottabban megígérte, hogy a romániai petróleumért erős devizákkal fog fizetni és ennél a cikknél egyáltalán nem ragaszkodik a csererendszerhez.

A kormányának is ez volt az álláspontja, tehát a tárgyalásnak ez a része sikert hozott a romániai delegációnak. Éles viták keletkeztek a román-német clearing-egyezmény megkötése körül és mivel erre vonatkozólag még nem történt döntés, a clearing-szolgálatot egyelőre február 28-ig meghosszabbították. Az eddigi clearing-egyezményt valószínűleg árukompenzációra cserélik fel.

Ez alkalommal közöljük a nyilvánosságra került hivatalos kimutatást a legutóbbi három hónapban elért exporteredményeikről, amelyek azt igazolják, hogy *mult év november óta Németország a legjobb vevőnk.* Ez év januárban ugyanis a németországi cégek 197 millió lej értékű árut vásároltak és vittek ki tőlünk. Franciaország 92 millió lejért, Anglia 91 millióért,

Hollandia 90 millióért, Olaszország 72 millióért, Ausztria 52 millióért, Görögország 40 millióért, Spanyolország 37 millióért, Csehszlovákia 33 és fél millióért, Egyiptom 27 millióért, Magyarország 26 millió lejért, Palesztina 24 és fél millióért, Szíria 19, Svájc 13, az Északamerikai Egyesült-Államok 12 és fél, Törökország csaknem 12 millió, Belgium 11 millió, Dánia 9.2, Marokkó 6.8, Gibraltár 4.3, Lettország 4, Jugoszlávia 3.2, Algír 3, Lengyelország egy és háromnegyed, Bulgária egy és fél, Svédország valamivel több mint egy millió, Danzig háromnegyed millió, Havanna 204 ezer, Brazília 150 ezer és végül Norvégia 13 ezer lej értékben vásárolt tőlünk. A januári exportunk pontos összege 900 millió 987 ezer lej, ellenben az 1934. év novemberben egy milliárd, decemberben pedig egy milliárd 99 millió lej volt kivitelei eredményünk.

Egyébként a legfőbb kontinens-bizottság tegnapelőtt tartott ülésén kimondta, hogy a fémcsaták készítéséhez szükséges anyagot, továbbá a gyapocikkeket és a nemezűt (a vámtarifája 186., 518. és 1421. tételei) úgy kell tekinteni, mintha azok a szakmabeli gépek felszereléséhez tartozó cserecikkek volnának és az ezek behozatalára irányuló kérelmeket soronkívül fogják elintézni az esetben, ha a gyárak igazolják, hogy eme nyersanyagok már beérkeztek a vámhivatalhoz.

= MARCHIUS 15-ÉN KEZDIK MEG MŰKÖDESUKET A SPECIÁLIS ADÓKIVETŐ BIZOTTSÁGOK. A pénzügyminisztérium körrendeletben figyelmeztette az adókirovési pénzügyigazgatóságokat, hogy a speciális adókirovő bizottságok, amelyek tudvalevőleg a nagy adózók adóalapját állapítják meg, március 15-én kezdjék meg működésüket.

= Az ország állatállománya. Bucurestiből jelentik: Az ország állatállományáról elkészült statisztika szerint az állatok száma a következő: 2,033,563 ló, 10,188,596 szarvasmarha, 12,293,566 juh és 2,963,828 sertés.

= Csökkenik az adóbehajtási ügynökségek számát. A múlt évben a pénzügyminisztérium néhány ezer vidéki adóügynököt nevezett ki, hogy elősegítse az adók behajtását. Most azt jelentik Bucurestiből, hogy Antonescu pénzügyminiszter elégedetlen az adóügynökök működésének eredményével és mivel ugyanis le akarja egyszerűsíteni, illetve központosítani a pénzügyi szolgálatot, az adóügynökök számát leszámítja és a legközelebbi behajtási pénzügyigazgatóságokhoz rendelik be őket. Az ügynökök és a pénzügyigazgatóság egymásközötti érintkezése ugyanis nagyon nehézkes volt. A miniszter kiterjeszti az adóhivatalok hatáskörét, de leszámítja a hivatalnokok számát. A tervek szerint a kivetési és behajtási pénzügyigazgatóságok ezután is külön-külön fognak működni.

= TILOS A BEHOZATALA A SZÖVETGYÁRTASHOZ SZÜKSÉGES ANYAGOKNAK. Mint Bucurestiből jelentik, most tették közzé a minisztertanács alábbi fontos határozatát: A szövetyártáshoz szükséges nyersanyag, továbbá gyapju és rongy behozatala mindaddig tilos, amíg a belső szövetgyárak igazolják, hogy a mezőgazdasági szindikátusok központjával kötött és a földmívelésügyi minisztérium által jóváhagyott szerződést — amely a belső gyapju eladására vonatkozik — aláírták és a szerződés feltételeit teljesítették. Eme szerződéseket minden év április 15-ig kell aláírni. A fenti nyersanyagok és cikkek kivételes behozatalához szükséges engedélyt a földmívelésügyi minisztérium adja ki, de csak a törvényes feltételek igazolása után.

= Százmillió lej értékű kincstári bónokat váltanak be a jövő hó végén a pénzügyigazgatóságok. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban most készül az a rendelet, amelynek alapján az 1934. március 31-én lejárt tízezer lej névértékű kincstári bónok érvényét meghosszabbítják és azok ez év március 31-én válnak esedékessékké. A jelentés szerint ezeknek teljes összege 100 millió lej. A Slavescu volt pénzügyminiszter rezsimje alatt keletkezett ipari szállítási követelések ezek, amelyeknek ellenértékét az állami szállítók a lejáratkor nem kapták meg. A pénzügyminisztérium utasítani fogja a pénzügyigazgatóságokat, hogy az említett kincstári bónok összegeit 1935. március 31-én fizessék ki a jogos igénylőknek.

= Emelkedik a jó bor ára az okiráltsági piacokon. Focsaniból jelentik, hogy az ottani és környékbeli borpiacon a hosszú stagnálás után most élénkül a forgalom és az árak emelkednek. Pancsú vidékén különösen nagy üzletkötések voltak és az engros forgalomban a 10 fokos borért 4 és fél—5 lej, a 12 fokosért 7 lej kínálnak, de a legtöbb termelő kijelentette, hogy áruát még 10 lejért sem adja literenkint, mert néhány hét alatt a múlt évi árnívóra fog emelkedni a jó bor. A vasuti szállítási nehézségek miatt az árut ott leginkább teherautóval szállítják. Odobesti környékén a stagnálás tovább tart.

HAPAG-utazások

a legkedveltebbek.

Hapag Középtengeri utazás 1935

Kényelmes és mégis olcsó.

Tavaszi középtengeri utazás
Hamburg-Venécia, febr. 19.-márc. 10. 350 RM-tól

Nagy keleti utazás
Venécia-Genova, márc. 11.-ápr. 3. 450 RM-tól

Második keleti utazás
Genova-Venécia, ápr. 4.-22. 360 RM-tól

Görög-, törökországi és fekeletengeri utazás
Venécia-Genova, ápr. 23.-máj. 12. 375 RM-tól

Utazás a középtenger nyugati vidékeire
Genova-Hamburg, máj. 14.-jun. 2. 385 RM-tól

Elszállásolás, ellátás, kirándulások, szórakozások mind elsőrendű kivitelben.

A „Millwaukee“ motoros hajó a szórakozás és kényelem palotája.

Jelentkezés, információ, prospektus:

HAPAG Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőténél:

Künstler Vizum- és Utazási-irodában

Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

Valósítsák meg!

Egy aradi exportőr néhány napi tartózkodás után ma tért haza Bucurestiből. Az exportőr tiszteletét tette mindazoknál a magasabb fórumoknál, amelyek külkereskedelmünket irányítják: a Banca Nationalánál, a külkereskedelmi hivatalban, a kontingentálási bizottság hivatalában, stb. stb., de sehol sem kapott megfelelő, pontos és mindent megmagyarázó választ arra a kérdésre, hogy tulajdonképpen miben is áll, milyen pontos és meghatározott intézkedéseket tartalmaz külkereskedelmi rendszerünk és, hogy az intézkedések tömkelegében a kereskedőnek — akit ezek az intézkedések érintenek — hogyan kell eljárnia?

Manolescu-Strunga kereskedelemügyi miniszter elutazása előtt a kormány elhatározta, hogy új külkereskedelmi rendszert léptet életbe, ennek alkalmazása azonban — a tegnapi érkezett jelentések szerint — elmarad mindaddig, amíg a miniszter vissza nem tér az országba. Szünet állott be tehát, amely alatt minden marad a régiben és főképpen megmarad az eddigi külkereskedelmi rendszer. Ebben a szünetben, ebben a szélcsenésben azonban egy jelentős esemény következett be, a kormány-párt elnökének: Bratianu Dinunak külkereskedelmünk újjászervezéséről szóló nyilatkozata. Ez a nyilatkozat, amelynek különös súlyt kölcsönöz, hogy a kormányzó párt elnökének szájából hangzott el, mely hatást váltott ki gazdasági és pénzügyi körökben. Ezek a körök a liberális párt elnökének nyilatkozatát helyesléssel fogadták és szinte egyhangulag arra az álláspontra helyezkedtek, hogy annak a deviza-rendszernek megvalósítása, amelyet Bratianu Dinu nyilatkozatában megemlít, nemcsak a kereskedelemnek, a pénzügynek, de az egész ország javára szolgál.

Ennek a nyilatkozatnak lényege a következőkben foglalható össze:

Magánpénzügyintézeteket, esetleg egy bank-konzorciumot bíznának meg azzal, hogy a Banca Nationala ellenőrzése mellett, az exportőröktől behajtsa azokat a devizákat, amelyek az országból kivitt árukból származnak. Ezek a pénzügyintézetek a stabilizálási árfolyamon átadnak a Banca Nationalának az állam külföldi adósságainak törlesztésére szolgáló devizákat, valamint azokat, amelyek a nemzeti valuta stabilitásának megőrzésére szükségesek. A megmaradt devizákat pedig ugyancsak ezek a pénzügyintézetek juttatják el az importőrökhöz, megfelelő árfolyamon.

Megállapítja a kormánypárt elnöke, hogy ilyen módon megszűnnének a fekete tőzsdék, megszűnne a nehézkes eljárás, az ellenőrzést pedig néhány komoly és tekintélyes banknál a jegybank sokkal hathatósabban gyakorolhatná, mint jelenleg, amikor szinte lehetetlen az ellenőrzés. Természetesen helyes lenne, ha a devizakereskedelemnek ebbe az új rendszerébe a szolid vidéki pénzügyintézeteket is belevonnák.

Ennek a rendszernek gondolatát, amelyet Bratianu Dinu most hozott nyilvánosságra, Manolescu-Strunga, a jelenlegi kereskedelemügyi miniszter egyszer már felvetette, de annak idején nem sikerült megvalósítani. Most, hogy ennek a tervezetnek „szalonképességét” maga a kormány-párt elnöke adta meg, talán mégis megvalósításra kerül. Nem lehetetlen tehát, hogy az a szünet és szélcsenés, amely Manolescu-Strunga hazatéréseit tart, csak arra szolgál, hogy a kereskedelemügyi miniszter visszaérése után megvalósítsák ezt a rendszert, amely a magánpénzügyintézetek fűgességével, szaktudásával, hozzáértésével biztosítaná külkereskedelmünk és főképpen devizaforgalmunk gördülékenységét és valóban új — remélhetőleg eredményesebb érat — nyitna meg gazdasági életünkben. Egyben pedig megszüntetné azt a bizonytalanságot, amely jelenleg ezen a téren uralkodik.

= Érvényüket veszített kukoricaszállítási kedvezmények. A CFR vezérigazgatósága közli, hogy február 15-én érvényüket veszítik az 50 százalékos, D 25-ös speciális tarifák, amelyeket a gabona-kormánybiztosság kívánságára vezettek be annak idején és amelyek a vármegyei prefekturák címére szállított kukoricára voltak érvényesek.

= Auboin Roger megbízatását semmiesetre sem hosszabbítják meg. Tudvalevőleg Auboin Roger párisi pénzügyi szakértő a román Nemzeti Bank és a pénzügyminisztérium mellett több éven át mint szakértő működött és jelentéseiben rámutatott a gazdasági és pénzügyi helyzet hiányaira, valamint előírta a szanálás módjait is. Legutóbbi jelentése, amelyről tegnapelőtt számoltunk be, nagy feltűnést keltett az egész ország pénzügyi köreiből, mert többek között azt is tartalmazta, hogy a súlyos bajokon még ebben a hónapban segítsenek a legfelsőbb fórumok, nehogy a helyzet rosszabbodjon. Most azt jelentik Bucurestiből, hogy a pénzügyminisztérium semmiesetre sem hosszabbítja meg Auboinnak e hó 7-én lejárt megbízatását, tehát a párisi szakértő végleg elhagyja az országot.

Május 1-re 3—4 szobás lakások minden komforttal ellátva, előnyösen kiadók.

Bővebbet Piata Catedrali 5., háztuladónosnál. 38

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, FEBRUÁR 8.

Bucuresti, 13: Vizállás. Lemezek. 14.15: Hírek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19: Hírek. 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Operettlemezek. 21: Hangversenyismertetés. 21.20: A filharmonikusok szimfonikus hangversenye az Operaházból. 23: Hírek. 23.10: Lemezek. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Időszéri apróságok. 11.45: Ifjúsági közlemények. Felolvasások. 13: Déli harangzó. 13.10—14.40: Országos Postászenekar. 14.50: Pintér Alice zongorázik. 17.10: A rádió diákfőőrája. A két Amerika. 18: Horváth Gyula és cigányzenekara. 18.30: Gyorsirótanfolyam. 19.45: Sportközlemények. 20: „A Kalevala száz éves”. Vikár Béla előadása. 20.30: Magyar dalok. Előadja Revere Gyula (hárfa, zongora), Csóka Béla (ének) és Lantos Ferenc (tárogató). 21.35: A rádió küllüvi negyedőrája. 21.50: Zathureczky Ede hegedül. 22.45: Közvetítés az Ostende-kávéházból. 24: Rácz József és cigányzenekara. — Bécs. 13: Olasz operalemezek. 14.10: Schubert-lemezek. 15: Schumann Erzsébet lemezei. 17.10: Lemezek. 18.25: Alban Berg zeneszerző estje. 20.25: Skurawy: A tél jegyében. Zenés egybeállítás a rádiózenekar. Holm szoprán és Hoffner citera előadásában. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13: Lemezek. 14.15: Népdalok. 17: Aranykő-zenekar. 20: Lemezek. 21: Zágráb. 23.15—24: Rádiózenekar. Berlin. 17: Népi táncok és dalok. 19.30: Drissen bariton Strauss R.-dalokat énekel. 20.25: Wagner: Rienzi, baletzene. 20.40: Esti visszhang. 22: A Mándits-zenekar tánczenéje a budapesti Pátia-kávéházból. — Beromünster. 19.45: Ríport a nemzetközi főiskolai téli mérkőzésekről St. Moritzból. 20.50: Verdi: A végzet hatalma, 4 felvonásos opera a berni Várcsi Színházból. — Deutschlandsender. 15: Tarka délután. 18.30: Till Eulenspiegel, ifj. hangjáték. 19: A munka dalai, lemezek. 19.55: Versek. 20: Tánclemezek. 22: Ney-trió. Schubert: Éji dal. Esz-dur zongoratrió. 23: Hírek. Utána: Breslau — Kassa. 12: Lemez. 14.40: Magyar hírek. 19.55: Magyar hírek. 20.30: Rádiózenekar. — Königsberg. 17: Szórakoztató

zene. 20.10: Dehmel-versek és dalok. 22: Operai zenekar Dahmann hegedűművésszel. Utána: Humoros lemezek. — Leipzig. 7.15: Torna. 13: Könnyű zene. 14: Indulólemezek. 15: Híres hegedűművészek lemezei. 15.55: Drezdai farsang kétszáz évvel ezelőtt. 18.20: Vogel Elza zongorázik. 19.20: Rádiózenekar. 22: Tömést a kor méregfogába. Vidám est zenével. 23: Hírek. Utána: Tánczene. — Róma. 17.30: Beszélőújság. 18.05: Hangverseny. 20: Hírek idegen nyelveken. 21: Beszélőújság. Lemezek. 21.25: Csak Bari: Görög est. 21.30: Vegyes közlemények. 21.45: A rendőrskola zenekara. 24: Hírek.

SZOMBAT, FEBRUÁR 9.

Bucuresti. 13: Vizállás. Lemezek. 14.15: Hírek. 14.40: Könnyű lemezek. 18: Fanița Luca zenekara. Szünetben: 19: Hírek. 20.20: Groutza: Erdélyi dalok. 21.05: Jazz. 22: Üzenetek. 22.20: Jazz. 23: Hírek. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 13: Déli harangzó. 13.05: Kolompár Laci és cigányzenekara. 14.30: Szervánzky-szalonzene. 17.10: A Rádióélet meseórája. 18: Gépkocsival a libiai sivatagban. 18.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19.45: Mit üzen a rádió. 20.20: Sándor Márta énekel zongorakísérettel. 20.50: Színműelőadás a Stúdióban. 22.30: Hírek, időjárásjelentés. 22.50: Katonairók, költők és zeneszerzők „Magyar est”-jének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 24: Die aktuellen Probleme Ungarns. Ottlik György előadása. Utána: A Scvinszky-Karnóczy szalon- és jazz-zenekarának műsora. 1—2-ig: Csak a bécsi rádióállomás részére: Sárjai Elemér és cigányzenekara muzsikájának közvetítése. — Bécs. 13: Állástalanok zenekara. 15: Caruso-lemezek. 17.40: Tánclemezek. 18.45: Citeranegyus. 19.40: Népdalokat tanulunk. 20: Filmszemle. 21: Riedinger: Ez a szerelem. Zenés egybeállítás. 22.40: A női műkorcsolyázó világbajnokság közvetítése. Utána: Szimfonikus lemezek 1—2: Cigányzene Budapestről. — Belgrád. 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok zenekarral. 17: Lemezek. 17.50: Slatin Sándor csellózik. 19.55: Lemezek. 21: Hrisztiva Dobr zongorázik. 22: Népdalok. Utána: Rádiózenekar. — Berlin. 17: Kis rádiózenekar. 17: Könnyű zeneszám. 19.20: Vidám fejtoró játékok. 20: Goetz: Hullott levelek, zongoradarab. 21.15: Köln. 23: Hírek. Utána: Breslau. — Köln. 7: Lemezek. 17: Vidám

Félrevezetik Önt akkor, ha „OLLA” helyett **silány utánzatokat** ajánlanak. Ne tegye **kockára** egészségét. Kérje Ön is **kimondottan** az évtizedek óta elismert és leghíbbnak bevált „OLLA”-t eredeti csomagolásban.

254

szombat délután zenével. 19.50: Vegyes hírek. 20.50: Pillanattfelvétel. 21: Hírek. 21.15: Vidám est Köln Deutz mintavására csarnokából. 23: Hírek. 23.30—2: Tánczene a Köln Deutz mintavásári csarnok ünnepélyéről. — Königsberg. 17: Tarka zenés délután. 18: Könnyű zeneszám, katonaindulókkal. 19.30: Oertel, orgonaművész játéka. 20.15: Hangkép a keletporosz népfelkelés 1813-I fegyverrekeléséről. 22.10: Tarka-est. 23: Hírek. Utána: Breslau. — Milano. 18.05: Busch-negyus. 18.55: Időjárás. 19.45: Utazási hírek dopolavoro. 20: Hírek idegen nyelveken. 21: Lemezek. 21.30: Vegyes közlemények. 21.45: Bemondás szerint. Utána: Hírek spanyolul. — Varsó. 7.45: Lemezek. 13.10: Könnyű zene dalokkal. 16.45: Uj lemezek. 19.15: Hat Paderewski-darab. 20: Krzsicska gyermekdal. 20.30: Lemezek. 21: Farsangi zene. 22: A szimfonikusok lengyel hangversenye.

KÖNYVEK

André Gide: A Vatikán pincei. Bűnügyi történet, amelyben szélhámosok a pápa elrablásának meséjével befonják a jámbor hívek egész seregét, s amelyet egy különös gyilkosság izgalmas bonyodalma tetéznek. Ugyanakkor a francia középosztály páratlan humorú tükörképe. Minden fejezetében új meg új meglepetéseket hozó kalandregény, mulatságos, elejétől végig izgalomban tartja az olvasót s ugyanakkor felvetett problémáival sokkal több az egyszerű olvasnivalónál. Olyan író remekműve, akit méltán tartanak a mai világirodalom legnagyobb alakjának s legizgalmasabb jelenségének. A kitűnő könyv remek kiállításban, Franklin-kiadásban fizve 120, díszes vászonkötésben 150 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az új Franklin-könyvek jegyzékét.

Lapunkban hirdetett könyvek Sándor Ferencnél kaphatók.

Legszébb ajándék! Hozassa rendbe mittesszeres, pattanásos, szemölcsös, hajszálas arcát

PILISINÉ áthelyezett és a modern higiena minden eszközével felszerelt helyiségben,

ahol a legújabb gépeken kívül Tein Diät, Tej, Ibolya-zsiros radium és még sok másféle arctápláló pakkolások állanak a hölgyközönség rendelkezésére, Arad, B. Reg. Marla 17. földszint

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :— szó 2 lei. :—
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

LEVELEZÉS.

„ELNI AKAROK” jelígre levél van az Aradi Közlöny fiókiadóijában, kérem sürgősen átvenni. 622

„LENKE”, levele van a kiadóban, kérem átvenni. 627

ALKALMAZÁS.

300 lej jutalmat kap, ki egy perfekt, jcmegjelenésű szobaleányt ajánl. Cim: Piata Catedrali 5., I. em., 6. 333

ÜGYES, gyakorlott szobaleányt keresek. Str. M. Nícoara 17., földszint. 620

Perfekt német, komolyabb nevelőndt keresek két gyermek mellé vidékre. Jelenkezni lehet 12—2 között a Fischer Bliz-korház portásánál. 630

Mindenes cseléd, esetleg bejárónd belépnét: Str. Greceanu 18., az udvarban, szemben a kapuval. 629

LAKÁS

KÉTSZOBA, előszobás lakás azonnalra kiadó. Bulev. Reg. Ferdinand 10. szám. I. emelet. 626

KIADO háromszobás földszintes modern urilakás. Ugyanott nagy száraz raktárhelyiség is kiadó. Bul. Gen. Dragalina No. 14. 608

Hatszobás, összkomfortos modern lakást, vagy kertes villát keresek bérbe a beváros területén. Cimeket, pontos ármezjelölésekkel „ORVOS” jelígre az Aradi Közlöny iókiadóhivatalába kérek. 593

MAJUS 1-re keresek 3 szobás, fürdőszobás modern lakást, melyből 1 szoba különbejárattal, lehetőleg központban. Cimeket a kiadóba kérek. 628

VÉTFEL ÉS ELADÁS

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóijában.

KEVESET használt Underwood írógépet megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóijába kérek. 474

Brilláns köveket, antik modern ékszert, perzsaszőnyegeket, caseákat (minden nagyságban), írógépeket, festményeket, varrógépeket, ezüst keresek sürgősen ké-zpénzért. Eladó modern gyönyörű ebédő nagyon olcsón és egy rövid zongora 12.500 L ert Zalogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tmlisoaral zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul Reg. Marla 13. Dácia mellett. 4689

ÜZLETEK.

GRADISTE Petru Raras 41. számú hentesüzlet teljes berendezéssel, mthely és raktárhelyiséggel, betegség miatt azonnal kiadó. 621

Gyógyfürdőt keresek bérbe. Kastl, Timisoara, I., Piața Unirii 11. 619

KÜLÖNFÉLFK.

ELVESZETT egy fekete német dogn láncos és lakattal a nyakában. Kérk a becsületes megtalálót jutalom ellenében a kutyát Str. Gen. Cernat 1. sz., Czitrom tollüzletbe visszahozni. 625

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.— pengőért